

ÉLETTÜNK

XXXVIII. évf. 1. szám (38. Jg. Nr. 1)

Az európai magyar katolikusok lapja

2006. január

ELVÁNDORLÁS AZ IDŐK JELE

XVI. Benedek pápa első üzenete az elvándorlók és menekültek világnapjára

40 évvel ezelőtt zárult le a II. Vatikáni zsinat, amelynek gazdag tanítása az egyházi élet számos területét érintette. A *Gaudium et spes* lelkipásztori konstitúció mélyrehatóan elemezte korunk valóságát, keresve annak a lehetőségét, hogy eljuttassa az emberekhez az evangéliumi üzenetet. Válaszolva Boldog XXIII. János pápa felszólítására, a zsinati atyák elkötelezték magukat arra, hogy az idők jeleit az evangélium tanításának fényében értelmezzék. Ezáltal lehetőséget adnak az új nemzedékeknek arra, hogy megfelelő módon válaszolhassanak a jelen és a jövő örökös kérdéseire. Az idők jelei között ma mindenképpen felismerhető az elvándorlás jelensége, amely az elmúlt évszázadban mondhatnánk strukturális alakot öltött, vagyis, részben a globalizáció hatására, világméretben a munkapiac fontos jellemzőjévé vált.

A gazdasági okok miatt elvándorlótól illetően, érdemes kiemelni azt a nemrég óta tapasztalható tényt, hogy a jelenleg „elnöiesedett”. A múltban ugyanis főleg a férfiak emigráltak, a nők, férjüket vagy apjuk kíséretében, illetve hozzájuk csatlakozva hagyták el otthonukat.

Ma a nők egyre inkább önállóan választják az emigrációt, hogy hazájukat elhagyva másutt keressek megélhetést. Az sem ritka, hogy az elvándorló nő válik az otthon maradt család eltartójává. A női jelenlét főleg azokon a munkaterületeken figyelhető meg, ahol alacsony a fizetés. Ha tehát az emigráns munkások különösen sebezhetőek, még inkább érvényes ez a nőkre. A nők számára a leggyakoribb foglalkoztatottság: a házimunka, az idősök gondozása, a betegápolás, a szállodai parcella kapcsolatos munkák. Mindezekben a területeken a keresztények bebizonyíthatják elkötelezettségüket az emigráns nőkkel való igazságos bánásmód révén, tiszteletben tartva női mivoltukat, elismerve egyenlő jogaikat.

Ebben az összefüggésben meg kell említeni - folytatja üzenetében XVI. Benedek pápa - az emberkereskedelem jelenségét, amely főleg a nőket érinti, és amely főleg ott virágzik, ahol nincs kilátás az élet minőségének javítására, az életben maradásra. Ezért fogadják el az emberkereskedők „szolgáltatáit”, gyakran nem is sejtve, hogy milyen nehézségekkel kell majd szembe szállniuk. Számos asszonyt a szexiparban használnak ki. XVI. Benedek pápa csatlakozik előde, II. János Pál pápa szavaihoz, aki 1995. június 29-én, a *Nökhöz írt levelében* elítélte a hedonista kultúra elterjedését, a kiszolgáltatott személyek módszeres szexuális kihasználását (Folytatás a 2. oldalon)

**BOLDOG ÚJ ÉVET
KÍVÁN OLVASÓINK
AZ ÉLETÜNK**

Befejeztünk egy évet és kezdődik a következő. Így életünk, embervoltunk az idő három dimenziójában (jelen, múlt, jövő) zajlik. Az idő a lét alapkategóriája és ugyanakkor nagy titok. Az ember önmagát a jelenben látja, a múltra emlékezik és készül a jövőre. Az idő mérhető, mert van benne mozgás, és így a változásokat meg tudjuk figyelni.

Az időben van ritmus (pl. az évszakok, a nap és az éj stb.), és ez a kozmikus idő ciklikus jellegű, időnként visszatér. De az emberi élet mégsem az örök visszatérés törvényének engedelmeskedik, mert „egyirányú”, ahol mindennek megvan a maga ideje. Nagyon eltérő jellegű idők vannak életünkben, és minden időszaknak megvan a maga értelme. Isten irányítja lépteinket, de kéri a mi együttműködésünket is. Nem az a fontos, hogy az időt órával pontosan mérjük, hanem, hogy ajándékként fogadjuk és használjuk fel.

Negyvenhat évig (1950-1996) éltem Rómában. Így sokéves tapasztalatból tudom, hogy az új év beköszöntésére várva, ott (és nemcsak ott...) „elszabadul a pokol”. Petárdák robbannak, igen nagy a zene-bona, és a lakásokból kifelé zúdul mindenfajta cserép és edény, mert egyesek azt hiszik, hogy a nagy zajjal lehet és kell kiűzni a gonoszt, legyőzni a rossz szellemet, hogy az üjlesztendő örömet, egészséget, békét hozzon.

Mindez persze hiedelem, az év utolsó éjszakáját furcsa tulajdonságokkal ruházza fel, elfeledve, hogy az „polgári év” nem mindig és nem mindenütt kezdődött január elsejével. Cikkem első részében azt szeretném megmagyarázni, hogy miért felesleges, sőt kártékony a régi évet így befejezni és az újat így kezdeni.

Elég egyik-másik hónap nevére gondolni, hogy a régi rómaiaknál a szeptember a 7-ik, a december a 10-ik hónap volt, és ekkor megértjük, hogy miért éppen februárban van négyvenkettő 29 nap, mert a rómaiaknál az év március 1-vel kezdődött. Magyarországon egyébként a 13. század közepéig márc. 25. volt az év első napja (a megtestesülés stílusa), majd fél évszázadon át december 25-e (Urunk születésének a stílusa), a XIV. századtól pedig január elseje. Más országokban (pl. Galliában) a 11. századtól a 16. század közepéig húsvétkor kezdődött az év, ami persze annyit is jelentett, hogy nem 365 nap volt egy évben; hol több, hol kevesebb.

Ma tudjuk, hogy egy év pontosan 365 nappól, 5 órától, 49 percből és 9 másodpercből áll, jóllehet Julius Caesar római császár Kr.e. 46-ban 365 nappal és 6 órában állapította meg az év hosszát, amivel azt érte el, hogy 1582-re a kalendárium tíz nappal volt elmaradva a tavaszi telihold dátumában, mert itt is sok kicsi sokra megy. Ezért XIII. Gergely pápa, sok tudós közreműködésével, többek között elrendelte, hogy 1582-ben tíz napot hagyjanak ki október hónapjából („gregorián” naptár). Avilai Nagy Szent Teréz halálának dátumát ezért adja meg a ma-

ÚJ ÉVET KEZDÜNK

Írta: Zakar Ferenc Polikárp OCist, zirci főpap

gyar breviárium 1582. október 4/15-tel. Legyen elég ennyi annak bizonyítására, hogy nem kell különös „kozmosz” jelentőséget tulajdonítani az év utolsó éjszakájának, ami nem jelenti azt, hogy akkor nem szabad „vigadni”.

A napkeleti bölcsek hódolata, Abraham Bloemaert (1564-1651), Musée des Beaux-Arts, Grenoble

De akkor nincs is jelentősége a január elsejének?

Az Ószövetségben úgy látszik, hogy az év kezdete az aratás idejére esett, az Újszövetség pedig ilyen fogalmat ismer. Az egyházi év advent első vasárnapjával kezdődik, ami a római rítusban egy november 27-e és december 3-a közötti nap. Január 1. karácsony nyolcada, újabb ekkor ünnepejük Szűz Máriát, mint Isten Anyját.

Ezek alapján mi az Újév jelentése számunkra?

Ahogy ez az ideje sok intézménnyel és vállalatnál, hogy elkészüljön a zárszámadás és a költségvetés, ez lehet számunkra is ezen időben a feladat. Hálát adni az elmúlt esztendőért, annak minden kegyelméért, szenvedéséért, betegségéért, mert az Úr velünk volt. Ugyanakkor valamiféle „haditervet” is kell készítenünk, hogy 2006-ban a jóban megerősödjünk.

A hálás lelket nagy ritkaság. Sok ember, kezdve a kicsiktől, azt hiszi, hogy neki joga van sok mindenhez, míg a többieknek kötelességük, hogy azt neki megszerezzék. Manapság talán még több az öntelt ember, mint néhány évtizede. Pedig mennyire igaza volt (és van) Szent Pálnak, amikor megkérdezte: „Míed van, amit nem kaptál? És ha kaptad, miért tetszel úgy, mintha nem kaptad volna” (1 Kor 4, 7). Ugyancsak Szent Pál mondja, hogy a pogányok legnagyobb bűne, hogy nem adtak hálát Istennek (v. ö. Rom 1, 21). Csak az tud hálát adni, hálás lenni, aki tudja, hogy mit kapott. Erkölcsei érettség kell ahhoz, hogy valaki felismerje, hogy létét, eredetét, fennmaradását folyamatosan másoknak köszönheti.

Nemrég fejeztük be az eucharisztia évet. Az eucharisztia hálaadást (persze hitvallással!) jelent, beteljesült formája az Úr hálaadása a szentségi Eucharisztiaiban.

Január elseje a Béke Világnapja. Néhanyan átéltek a Második Világháborút, az ezt követő nyomorúságot, a menekülést. Sajnos, ma is ropognak a világ különféle részein a fegyverek, folyik a háborúra való készülődés, amely ha világméretű lesz, szörnyűségében felül fogja múlni az előzőket is.

Amíg az emberek nem tudják, vagy nem akarják tudni, hogy miért vagyunk a világon, amíg nem lesz igaz szeretet a családokban, a lelkekben, addig mindig meglesz a veszélye a háborúskodásnak és a kisebb-nagyobb háborúnak.

Az egyházi év nem január 1-vel kezdődik, de ez a nap is nagy ünnep, mert Mária istenanyaságának az ünnepe. Az evangéliumok Szűz Máriát Jézus anyjának mondták, de a 431-ben tartott Efezusi zsinat kimondta, hogy mivel Jézus Krisztus az istenember Isten, így Mária *theotokos*, istenszülő, nemcsak „krisztuszülő”.

A zsinat kimondta: „Az, aki nem vallja, hogy az Immanuel valóságos Isten, és ennek következtében a szent Szűz istenszülő, (mert az Igét, aki az Istentől van és testté lett, test szerint szülte), legyen ki-közösítve.” Jézus Krisztus Isten és ember, Szűz Mária ezért „istenszülő”, ahogy a Keletiek mondták, vagy Isten anyja, ahogy mi Nyugatiak mondani szoktuk (Szűz Mária, Isten anyja). Krisztus Jézus születése ünnepének nyolcada stílusosan zárul az istenanya ünnepével.

Mit hoz 2006? Mit hoz nekünk személyesen, családunknak, hazánknak, a világnak? Bizony nem tudjuk. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia jól ismerve hazánk problémáit az év nevezetes évfordulóira (1456, 1956) emlékezve, engesztelő évet hirdet a nemzet lelki megújulásáért.

Izajás proféta nyomán főleg Szent Pál apostol hirdet a lelki megújulás szükségességét: gondolkodásban, lélekben, érzületben. A cél, hogy személyesebben meghozott hitbéli döntéshez, elevenebb istenismerethez jussunk.

Ez csak az imádságban történhet meg, amelynek első mozzanata, hogy elismerjük teremtményi mivoltunkat. És az ilyenfajta imádság annyira az ember lényegéhez tartozik, hogy a háború alatt a nagy lélek- és emberismerő, aki pedig nem is volt katolikus, azt tanította, hogy az ember, aki nem imádkozik (lelkileg) beteg.

A világ mai nagy zajában nem könnyű imádkozni, ezért sokunknak talán azzal kell kezdenünk, amit a tanítványok kértek Jézustól: „Uram, taníts minket imádkozni”. A felelet a „Miatyánk” volt. Az imádság legegyszerűbb formája Isten „Atya” néven szólítása. Aki ezt teszi, az jó úton van. „Imádkozzál és dolgozzál” - ez a bencés szerzetesek jelszava. Tegyük ezt, és akkor nyugodt lélekkel kezdhetjük a 2006-os évet.

A Szerző a Ciszterci Rend nyugdíjas generális apátja, 1996 óta zirci főpap és a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen a szerzetesjog nyugdíjas rendes tanára.

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

A keresztények egysége: elérhető cél vagy illúzió?

Minden év január 18. és 25. között világszerte megrendezésre kerül az imahét a keresztények egységéért. Ez minden alkalommal fájdalmasan emlékeztet arra, hogy a mi Urunk Jézus Krisztusnak az Utolsó Vacsorán nyilvánított végrendeletét, mi, keresztények, nem teljesítettük: „Egyek legyenek mindnyájan” (Jn 17, 21). - Krisztus teste, az Egyház, sok száz sebből vérzik, mert a történelem folyamán sok száz csoportra szakadt. Ezért az elvesztett egységért imádkozunk valamennyi, katolikusok, protestánsok és ortodoxok.

„Imádkozni szép és dicséretes, de szerintem nem elég” - mondotta a minap egy kedves ismerősöm, amikor szóba került a kereszténység szétadaraboltsága. „Miért nem ülnek össze az egyházak és vetnek véget ennek a botránynak? Minden oldalról hallani: 'Több ami összeköt, mint ami szétválaszt' - hát akkor mire várunk? A teológusok mindig találhatnak valamelyen kifogást, ami miatt nem lehet megvalósítani az egységet. Mi a családkunkban már régen megvalósítottuk. Nekem, személy szerint, teljesen mindegy, hogy valaki katolikus vagy református: a fontos, hogy tisztességes, hívő keresztény ember legyen. Mit számít az, hogy kereszténynek, vagy kereszténynek vallja magát? Manapság, amikor egyrészt a vallási közömbösség, másrészt az iszlám fenyegeti a kereszténység létét, össze kellene végre fogni és közös erővel megújítani a hitet Jézus Krisztusban. Hát nem ez a lényeg?”

Ha a fenti kérdések nem is írásban jutottak el hozzám, hanem szóban hangzottak el, úgy gondoltam, hogy sokakat foglalkoztatnak. Ezért most megkíséreltem egyik-másikra a választ.

Ökumenizmus, ahogyan Miklós atya látja.

Olvasóinknak nem kell az „ökumenizmus” szó jelentését magyarázni. Gö-

rög eredetije, az „oikoumené” értelme: a „lakott világ”, a „földkerekség”. Az egyházi szóhasználatban egyre inkább az „egyetemes”-ség jelölésére használták. Az egyháztörténelemben a 21. „Egyetemes Zsinat”-ot nevezték „ökumenikus”-nak. Ma „ökumenizmus”-on a keresztény egyházaknak egymáshoz való közeledésére, végső fokon az egység elérésére irányuló törekvését értjük.

E törekvés - a Katolikus Egyház Katekizmusa szerint (821) - (amit azonban a nem katolikus egyházi közösségek is elfogadnak) - a következő szempontokra kell, hogy helyezze a hangsúlyt:

- az **Egyház állandó megújulására**, a hivatásához egyre nagyobb hűségben. Ez a megújulás az egység felé vezető mozgalom rugója;

- a **szív megtérésére**, hogy tisztábban éljünk az evangélium szerint, mert a tagok Krisztus ajándékával szembeni hűtlensége okozza a megosztottságot;

- a **közös imádságra**, mert a szívbeli megtérést és éltszentséget, valamint a keresztények egységéért mondott magán- és nyilvános könyörgéseket mintegy az ökumenikus mozgalom lelkének kell tekinteni; jogosan nevezhető ez lelki ökumenizmusnak is;

- **egymás kölcsönös testvéri megismerésére;**

- a **hívek és különösen a papok ökumenikus képzésére;**

- a **teológusok közötti párbeszédre** és a különböző keresztény egyházak és közösségek tagjai közti találkozássokra;

- a **keresztények együttműködésére** az emberek szolgálatának különböző területein.

Mindebből kiviláglik, hogy az „egyházak” nem csak imádkoznak az egységért, hanem nagyon is konkrét elképzelésekkel és programmal látnak hozzá annak az irdatlan feladatnak megvalósításához, amely a többévszázados szakadás következményeként rájuk vár.

Néhány példa az évtizedek, főként a II. Vatikáni Zsinat óta a keresztény felekezetek közt folyó intenzív megbeszélések és azok eredményeire:

- 1999. október 31.: A katolikus és evangélikus egyház közös nyilatkozata a megigazulás alapvető igazságait illetően, Augsburgban.

- 1982: az anglikán egyházzal folytatott tárgyalások eredményeként kiadott katolikus-anglikán zárónyilatkozat az egyházi (pápai) tekintélyről.

- 1988: a katolikus és ortodox párbeszéd Nemzetközi Vegyesbizottságának Valamo-i nyilatkozata az egyházi rend szentségéről, érintve a pápai primátust is.

Az utolsó négy-öt évtized során létrejött rendszeres megbeszélések értékelésénél nemcsak az írásban lefektetett részleges eredmények esnek a latba, hanem a kialakult atmoszféra és ezen belül a kölcsönös megértés, az előítéletek leépülése. Teljesen megszűnt az egymás iránti gyanakvás, kivéve egyes ortodox egyházak részéről.

Különösen figyelemre méltó a protestáns egyházi közösségek általában pozitív reakciója II. János Pál pápa 1995-ben közzétett „Ut unum sint” (Hogy egyek legyenek) kezdetű enciklikája, amelyben kilátásba helyezi a pápai primátus gyakorlatosa módjának felülvizsgálatát.

Túl kevés? Túl lassú?

Az utóbbi években a média aránylag ritkán számolt be az ökumenikus párbeszéd újabb eredményeiről, amiből egyek azt a következtetést vonták le, hogy

Róma „meghúzta a fézféket”. Erről természetesen szó sincs. A gondolkodó ember tudja, hogy az egyházak közti, változatlan intenzitással folyó megbeszélések sokkal komolyabbak és alaposabbak, mintsem, hogy naponta új szennzációra lehessen számítani. A kapkodás, a dolgok elnagyolása felületességhez vezetne, nem a problémák megoldásához, hanem azok elkerüléséhez. Lehet, hogy az eddig elért eredmények még túl kevés lényeges pontot érintenek. De nem szabad elfelejtenünk, hogy - akkor is, ha több az, ami összeköt, mint ami elválaszt - ami elválaszt a kereszténység lényegét és létét fenyegeti. Igaz, hogy nincs nézeteltérés az Apostoli Hitvallás ágazatai körül, de az csak tömör összefoglalása annak, amit a keresztény ember hisz. Más és más a felfogás az Egyház alapszerkezetéről, felépítéséről, a szentségekről, különösen az Eucharisztia körül (a szentmisét nem lehet az Úrvacsorával egy kalap alá venni). Alapvetően különböznek a nézetek az apostoli folytonosság és a pápi hivatal körül is. Tekintve, hogy a hívek nagy része e kérdések horderejét nem ismeri, könnyen előfordulhat olyan kijelentés, miszerint mindegy, hogy valaki melyik keresztény egyházhoz tartozik, fontos, hogy jó ember legyen. (Az ilyesmi azt juttatja eszembe, hogy egy különösen jó ember azt hiszi, a nap forog a föld körül. Ettől lehet igazán jó, becsületes ember, csak hát tévedésben van. Persze meg lehet hagyni a tévedésében, de talán mégis jobb, ha erről beszélni lehet vele.) Sok minden relatív a világban. Az igazság nem az.

Ezek után az sem kellene, hogy bárkit megleljen, ha az ökumenikus közeledés lassan halad előre. Közel öt évszázad szakadástól nem lehet öt nap alatt rendezni. Biztos vagyok benne, ha sikerül valamelyik lényeges kérdésben szót érteni, a ritmus felgyorsul. De itt nem alkudozással jutunk előbbre: te is engedsz, én is engedelek, és akkor majd csak megegyezünk. Ne tévesztük össze az ökumenizmust a bolhapiaccal... Különbösen is - és erről az ökumenikus megbeszélések felelősei mindkét részlől meg vannak győződve - csak az képes a közeledést elősegíteni és a másik álláspontját is megérteni, aki a sajátját határozottan és világosan tudja képviselni.

Merre halad az ökumenizmus?

A mondottakból kiderül, hogy a hit kérdéseiben még hosszú út előtt állunk. Van azonban egy terület, ahol nincsenek problémáink egymással: ez az együttélés, az együttműködés, egyszóval - szeretet. Minél jobban szeretjük egymást, annál jobban megértjük egymást és annál közelebb kerülünk egymáshoz. A netán felmerülő problémákat, a különbségeket könnyebben fogjuk áthidalni. Nem úgy, hogy azokat a szöveget alá seperjük, hogy úgy teszünk, mintha nem léteznének, hanem azok tudatában, azok ellenére igyekszünk a szeretetet diadalra juttatni. A szeretetnek ezt a tanúságtételét várja el tőlünk a mi Urunk Jézus Krisztus: „Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szerettek egymást” (Jn 13, 35). Ez az út, amelyen mindnyájunknak járni kell, és ez az egyetlen eszköz, hogy elközömbösödött kortársunk eljusson Jézus Krisztushoz.

Frank Miklós

IMASZÁNDÉKOK

A havi imaszándékok pápai jóváhagyása és kibocsátása egy évvel a kérdéses esztendő kezdete előtt történik. Az idei szándékokat tehát 2004. december 31-én II. János Pál pápa látta el kézjegyével; XVI. Benedek természetesen magáévá tette, és így két pápa jóváhagyásával és ajánlásával kapjuk őket. Imaszándékok januárja:

1.

Imádkozzunk, hogy a keresztények teljes közösségének megvalósításáért folyó erőfeszítés növelje a világ valamennyi népe közötti kiengesztelődést és békét.

Minden vallásnak, a keresztény katolikusnak is, megvan az elgondolása arról, milyen úton és milyen eszközökkel lehet remélni a béke egyre teljesebb megvalósulását. A mi meggyőződésünkben az is hozzátartozik, hogy minden nézetkülönbség ellenére valamennyi vallás sugároz olyan fényt és energiát, amely egybefonódva egyetlen béketeremtő erővé válik. Elsősorban az ökumenikus, tehát a keresztények közötti összefogás milyénülése járul hozzá, nemcsak a köztünk, hanem a világ népei között is megvalósítandó igazi kiengesztelődéshez. Igazságos és tisztességes gazdasági és társadalmi kapcsolatokról, kulturális és általános emberi, kölcsönös összefogásról van itt szó, vagyis olyasmiról, ami elsősorban a világi keresztények tevékenységi körébe tartozik. Jóval nehezebb lenne a muzulmán országokban azok lakosságával szót érteni; viszont a mi nyugati társadalmainkban élő muzulmánokkal lehet és kell is barátságot és együttműködést kialakítani. Valamennyien hivatottak vagyunk arra, hogy januárban, az ökumenizmus hónapjában erre a szándékra imádkozzunk. Ez ima segíteni fogja tevékenységünkben azokat, akiket sajátos helyzetük erre is ösztönöz.

2.

Imádkozzunk, hogy a keresztények tisztelettel és szeretettel tudják fogadni a vándorlókat, felismerve minden személyben Isten képmását.

Amikor különböző kultúrákból származó személyek találkoznak, ez gyakran bizonyos identitásvesztéssel jár együtt. Mi, magyarok is sokan tapasztalatból tudjuk ezt. Új környezetben a bevándorlók még jobban rádöbbennek arra, kik is ők, különösen azért, mert számukra fontos személyeknek és értékeknek a hiányát tapasztalják meg. A válságnak így ugyancsak vannak pozitív elemei. Korunkban a vándorlás is globális jelenség, és olyan világban folyik, amelyet a kultúrák sokfélesége jellemez. Egyensúlyt kell találnunk saját magunk megbecsülése és mások nyitott elismerése között; olyan társadalmi rendet kell építenünk, amelyben kibontakozhat a sokféle személyek békéje és szabadsága. Kétféle egyoldalúság is fenyeget: egyrészt, hogy másokat a saját világunkba igyekszünk átalakítani és beolvasztani, másrészt, hogy a bevándorlókat az élet szélére szorítjuk, egyfajta apartheidbe. A megoldás a hiteles integrálás, amely a kultúrák közös elemeit fogja össze, a különböző népek tiszteletben tartásával. Az eltérésnél több kell: kölcsönös rokonszenv. Friss példák mutatják (vö. Franciaország), hogy ez mennyire lényeges és nem könnyű feladat.

Éljünk az imádkozzunk, mint akik egy hatalmas népvándorlás részei vagyunk!

Nagy Ferenc S. J.

N A P F O R D U L Á S

Karácsony első napja ünnep, béke, de másodnapja harc, - Jönnék a betlehemesek: tégy jót ember, ha jót akarsz. Kivont karddal, kiszöbödön, angyal van és három király, s a három király leborol a Szűz Anya lábainál.

Csőrgös bontal a pásztorok házaad palloját döngetik, - jó bort és tallert adj nekik! Inghen-gatában jár az angyal, hirdetve, hogy örök a nyár, hiába tél, fogság; az élet nem halt meg és az ige áll...

Tél van s tél lesz még jó sokáig, csak most kezdődik komolyan. Övéit írunk meg, de már is az új napjának ára van. Fedelén új évszám tündöklik, piroslík, mint a hajnal ég... Fel-le! Fel-le!... így forog velünk a nagy világkerék.

Erdélyi József (1897-1978)

ERDŐ PÉTER BÍBOROS MÜNCHENBEN

Utóljára Mindszenty hercegprímás látogatata meg hivatalos formában a müncheni Magyar Katolikus Missziót. Noha Lékai László, majd Paskai László bíboros is járt Münchenben, ők csupán tájékozódtak a misszió életéről. Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek, Magyarország primása, viszont akkora jelentőséget tulajdonít a külföldi egyházközösségeknek, hogy a müncheni misszió fennállásának 60. évfordulójára rendezett ünnepséget jelenlétével is megtisztelte. A Damenstift-templomban - advent első vasárnapján - ő mutatta be az ünnepi nagymisé, Msgr. Süley László irodaigazgató, Msgr. Cserháti Ferenc delegátus, P. Clemens, Merka János plébános, valamint Csernai Balázs és Hankovszky Ferenc doktorandusz koncelebrálásával. A bíboros szentbeszédében visszapillantott a katolikus

túlról érkezett papok és hívők döntő módon hozzájárulnak a világ magyar közösségeinek életéhez, a magyar határokon túlról érkező papok szolgálata nélkülözhetetlen közösségeink fennmaradásához. Ez egyrészt a testvéri együvé tartozást erősíti bennünk, másrészt mutatja, hogy minden magyar ember felelős nyelvünk, kultúránk, hívő közösségi életünk megmaradásáért és fejlődéséért. De mutatja azt is, kedves testvéreink, hogy nagyon nagy bajban vagyunk mi, magyarok a Kárpát-medence közepén. Ha Magyarország lakossága évente egy kisváros teljes népességével fogyatkozik, amint ez napjainkban történik; ha sokan nem vállalják a család és a gyermekek kockázatát, mert nem érzik hivatottnak a jövőt, akkor népünknek lelki megújulásra van szüksége. Ebben a megújulásban pedig a magyarországi, határokon túli és nyugati szörvány magyarságnak egyaránt küldetése van. Hazai hívő közösségünk és népünk lelki megújulásához nagy szükségünk van a határokon túli magyarság segítségére." Erdő Péter bíboros prédikációjának további részét az adventi időszaknak szentelte, amelyben, mint bűnbánati időben, Isten irgalmára készülünk. Szentbeszédét így zárta: „Magyarok Nagyasszonya, könyörögj értünk, hogy újra emelt fővel és nyílt szívvel tudjunk katolikusok és magyarok lenni!”

Az ünnepi misét követő fogadásra a Misszió dísztermében került sor. Sokan azonban csak a folyosóról, illetve a kertből kö-

misszióinak a világháború végén történt megalapítása óta eltelt 60 esztendejére. Ugyanis a Bajorországba került sok ezer magyar menekült lelki gondozása már 1945 nyarán elkezdődött, aztán megalakult a Patrona Hungariae római katolikus egyházközösség, amelyet Faulhaber bíboros, München-Freising-i érsek hagyott jóvá. De - amíg a politikai helyzet engedte - gondoskodó szeretettel kísérte a külföldi lelkipásztorok ügyét a hazai egyház is, így Mindszenty József hercegprímás kedves levélben köszöntötte a Münchenben megalakult egyházközösséget. A jelenbe térve a bíboros megköszönte az egyházközösséget vezető Merka János plébánosnak a 60. évfordulóra szóló meghívást, majd rámutatott a határokon kívül élő szörványmagyarság erkölcsi felelősségére az összmagyarság fennmaradása szempontjából:

„Itt is igaz az, amit Amerikában, Kanadában, Itáliában vagy másutt a világban láttam: a mai Magyarország határain

vehették Köttrá Gábor missziótanácselnök köszöntőjét, Kucsera János és Kutasi Dániel szavazatát, a cserkészek táborúti jelenetét, a Komámasszony-néptánc-csoport, a Regös együttes és a legfiatalabbak, a „Tücskök” nagy tapssal jutalmazott fellépését. Az állófogadás alaposan beleyült a délutánba, így aztán mindenkinek nagy örömet okozott a hideg-meleg büfé, amellyel a sütés-főzésben jeleskedők ismét tanújelét adták a magyar konyha kiválóságának. Ezalatt a bíboros fogadta a sajtó képviselőit, így a hazai tévé-nézők és rádióhallgatók is értesülhettek müncheni látogatásáról és a Misszió megalapításának 60. évfordulójára rendezett ünnepségről.

Hazaindulása előtt a magyar primás tisztelegő látogatáson jelent meg Friedrich Wetter bíborosnál (lásd képünk), a müncheni magyarok egyházmegyei vezetőjénél, akinek köszönetet mondott a magyar katolikusok felkarolásáért. Erdő Péter bíboros rövid müncheni tartózkodása alatt interjút adott lapunknak is:

Erdő Péter: Azt hiszem, hogy ez valahogyan hozzá is tartozik ehhez a szimbolikus funkcióhoz, amit a primácia jelent. Tavaly a nyarat Amerikában töltöttem és igen sok magyar katolikus egyházközösséget látogattam meg az Egyesült Államokban és Kanadában is. Sor került már Párizsban, Belgiumban és Itáliában is ilyen találkozóokra, úgyhogy nagy öröm a számomra, hogy ez most Münchenben is lehetségessé vált. Azt hiszem, ez egyfajta erkölcsi kötelesség, és annak a szolidaritásnak az ápolása, amit nekünk magyar katolikusoknak egymás iránt éreznünk kell.

Eminenciás Úr, miért tartotta annyira fontosnak ezt a müncheni évfordulót, hogy személyes jelenlétével tisztelte meg az itt élő magyarok ünnepségét, ami igencsak sok fáradságába került, hiszen egész éjszaka utazott, hogy időben ideérjen a nagymisére?

Erdő Péter: Hatvan éves évforduló egy magyar plébánia életében mindig nagy időt jelent és a müncheni magyar egyházközösség egészen kiemelkedő a nyugati szörványmagyarság körében. Azok a programok, amelyeket láttunk, a magas színvonalú énekkarok, a cserkészcsoport, a nép-

tánc, a költészet jelenléte - szóval mind azt mutatják, hogy nagyon eleven magyar vallási és kulturális élet van itt. Azt mondta Merka János plébános úr, hogy mintegy 12 ezer magyar hívőt tart nyilván Münchenben, nos, ez azt jelenti, hogy egyike a legfontosabb külföldi magyar egyházközösségeknek, ez önmagáért beszél.

Utóljára hivatalos formában Mindszenty József hercegprímás kereste fel a müncheni katolikus missziót. Tekinthejtük ezt a mai látogatást mintegy folytatásának a néhai bíboros által a külföldi magyarok körében kezdtétfőresztésnek?

ISMERJÜK MEG PAPPAINKAT

Ismerjük meg pappainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő pappainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

Turos Dezső, a magyar és magyarul beszélő hívek lelkesze az Augsburg-i Egyházmegyében. Megbízatását az egyházmegye főpásztorától, illetve Josef Heigl egyházmegyei kormányzótól kapta, a Nagyvárdi egyházmegye főpásztorának hozzájárulása után. A Nagyvárdi egyházmegye pappja.

Turos Dezső

1953. február 27-én született Kisbácson, Kolozs megyében. A kisbácsi nyolcosztályos elemi iskola elvégzése után (1960-1968), Kolozsváron előbb vasestergályosnak tanult (1968-1971), majd a kolozvári Brassai Sámuel gimnázium esti tagozatán befejezte középiskolai tanulmányait, 1974-ben érettségi diplomát szerzett, aztán behívták katonának. A két éves katonai szolgálat letöltése után, 1977-től 1979-ig ismét vasestergályos szakmunkásként dolgozott Kolozsváron. 1979-ben felvételt nyert a gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskolára. A teológiai tanulmányok befejezése után, dr. Jakob Antal püspök 1985. június 23-án a gyulafehérvári székesegyházban pappá szentelte a Nagyvárdi egyházmegye szolgálatára.

1985-től 1986-ig kaplanként szolgált a nagyvárdi székesegyházban, 1986-tól 1987-ig plébános volt Szentmártonban, a Szent István plébánián. Németországba való kitepedése után, 1987-től 1988-ig irodai kisegítőként dolgozott Königstein/Ts-ban a Kirche in Not/Ostpriesterhilfe segélyszervezetnél, 1989-ben hitoktató a Kastl-i Magyar Gimnáziumban, majd plébános lett az Augsburgi Egyházmegyében: 1993-ig Willprechtszell-ben

és 1993-tól 2005-ig Eppisburgban, ahol mint főállású plébániai adminisztrátor az eppisburgi St. Nikolaus plébánián és mint mellékállású plébániai adminisztrátor az ellerbachi „St. Peter und Paul” plébánián teljesített lelkipásztori szolgálatot. 2005. február 1-i hatállyal Josef Heigl prelátus, az Augsburgi egyházmegye egyházmegyei kormányzója megbízta az Augsburgi Magyar Katolikus Misszió vezetésével „plébánosi” címmel. Feladatai közé tartozik főleg a vásár- és ünnepnapok magyar szentmisék megtartása Augsburgban, Neuburgban és Kempenben.

Magyar és magyarul beszélő híveit a már évtizedek óta, mintegy 500 példányban megjelenő, negyedévi „Augsburgi levél”-el értesíti az egyházi közösség eseményeiről.

Magyar szentmiséket tart rendszeresen: Augsburg-Oberhausenben: a hónap minden első és harmadik vasárnapján, és minden főünnepen 11.00-kor a St. Martin-templomban, Zirbelstr. 21, 86154 Augsburg; Kempenben (St. Mang): a hónap minden negyedik vasárnapján 11.00 órakor, a Maria Himmelfahrt-templomban, Friedrich-Ebert-Str. 2, 87437 Kempen;

Neuburgban: a hónap minden második vasárnapján, 16.00 órakor a Maria Ward kolostor kápolnájában, Luisenhöhe 2, 86633 Neuburg an der Donau.

Érdeklődni: Turos Dezső plébános, Magyar Katolikus Misszió, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel: 0049-(0)821/41 90 25 30, vagy 0049-(0)170/77 18 529

Cserháti Ferenc

Az Európai Unió bővítése óta tovább könnyítette a magyarok külföldre településének a lehetőségét, ami által a korábbiánál heterogénabbá válik a kint élők összetétele. Miben látja a külföldi magyarság, illetve a kint élő magyar katolikusok szerepét?

Erdő Péter: Azt hiszem, hogy a manapság tanulni, vagy dolgozni ideérkező ma-

itt él, magyar hívő, és itt akarja a vallási és közösségi életét megtalálni. Ebben kell segíteni és ez egy rendkívül fontos lelkipásztori feladat. Mondom ezt úgy is, mint akinek testvérei, rokonai szintén sok évet töltöttek Németországban, különösen a Max Planck Intézetnél és ők is nagyra értékelték a közösségi életnek ezt a formáját.

Erdő Péter: Az ÉLE-TÜNKet rendszeresen kapom Cserháti atya jóvoltából. Igen kitűnően szerkesztett újság, szép kiállítású, öröm kézbe venni. Ez sem minden sajtótermékkel van így, és úgy vélem, széles horizontú, tehát a világegyházra is, a Szentatyának a beszédeire és gondolataira is rátekin-tést enged, ugyanakkor

Foto: Interpress

Erdő Péter bíboros a müncheni magyar ministránsok, cserkészek, lelkészek és máltaiak körében, a Damenstift-templomban, 2005. november 27-én, a jubileumi szentmise után.

gyarok eléggé izoláltak. Hamar honvágyuk is támad, és ezért nagyon fontos, hogy otthonra találjanak. Kölnben, Münchenben és más német városokban találunk olyan magyar egyházközösséget, ahol otthon érezhetik magukat. Teljesen mindegy, hogy valaki már itt született és az egész életét itt éli le, vagy az életéből néhány évet töltött itt, tehát

Mint az évforduló is bizonyította, a bajorországi, kiváltképpen pedig a müncheni magyar katolikusok igencsak élénk szervezeti és hitéletet folytatnak. Ebben komoly segítség számmukra a rendszeresen megjelenő magyar nyelvű tájékoztató, elsősorban az ÉLE-TÜNK c. újság. Hozzájut-e Bíboros Úr a laphoz, és ha igen, mi a véleménye róla?

azonban a magyarországi egyház életével is foglalkozik, és persze az európai magyar katolikusok dolgaival, örömeivel, gondjaival és történetével. Tehát sok olyan információt megtalálunk benne, ami sehol másutt nem kerül elő.

Köszönjük a beszélgetést Bíboros Úr.

Vincze András

Gyermekeknek

A FEHÉR LILIOM

Nem mesét, hanem igaz történetet mondok el nektek egy kis királykisasszonyról, Árpád-házi Szent Margitról. A tatárok 1241-ben betörték hazánk területére, a Muhi pusztán nagy vereséget mértek IV. Béla királyunk seregére. Batu kán győzelmi mámorban végig pusztított az egész országon, maga előtt űzve a királyi udvart, amely Dalmáciában, Klissa várában talált menedéket. Itt született Margit. A szülők végső reményükként gyermeküket ajánlották fel Istennek, bízva abban, hogy meghallgatja könyörgésüket és megmenti országukat. A lehetetlen megtörtént, újabb nagy pusztítást hagyva maguk után, visszavonultak a tatárok. A királyi pár örömmel teljesítette Istennek tett ígérését, remélve, hogy az ima ereje nagyobb lesz, mint a fegyvereké. A kislányt 3 éves korában átadták a Domonkos-rendi apácáknak Veszprémben. A kolostor udvarán lepkét kergető gyermek gondolatai az égen úszó felhőkkel szülelhez, testvéreihez szálltak. De

szomorú volt a király és a királyné is. Így elhatározták, hogy a Duna szigetén, az akkori vadregényes tájon kolostort építenek, amelyet akkor Nyulak szigetének neveztek, hogy így gyermeküket gyakrabban láthassák. Itt ismerkedett meg a kislány a betűvetéssel és az olvasással is, ami abban az időben nagydolognak számított. Ahogy múltak az évek Margitban egyre jobban tudatosult, mit jelent vállalni az engedelmisséget, az önfeláldozást, a krisztusi szeretetet, a betegek ápolását, a szegények istápolását. Példaképei voltak az Árpád házi szentek, különösen édesapja testvére, Szent Erzsébet. Fiatalon, egy hideg január 18-i napon halt meg és ez a nap őrzi névnapját. Emlékét őrzi a margitszigeti kolostor mai romjai.

Fehér liliummal díszített kecses alakját gyakran láthatjuk templomainkban. Kedvelt női nevünk is. Engedelmisséggel, türelemmel teljes élete példa számunkra.

Szeretettel:

Judit néni

Fiataloknak

CSAK ÁLOM?

Volt idő, amikor sokáig hallgatót az Úr. A próféták, látókok álmái, üzenetei egyre ritkábbak lettek, fogyott az előre látók száma, kevesen voltak a papok (1 Sám 3,1-21). Azért a hit lángja nem aludt ki, ott parázsolt az emberek szívében... Sokan az Istenben hívők közül, ott aludtak a Templom tornácán, mintegy állandó készenlétben, tettere készen. S ekkor megszólalt az Úr, hívta őket, s űk azonnal válaszoltak: Itt vagyunk! S futottak a papokhoz, férfiak, asszonyok, fiatalok és idősebbek. Itt vagyunk, hívtatok! Megdöbben, kérdő tekintetek. Mi? Mi ugyan nem hívtunk senkit. Menjete, aludjatok tovább...

Az Úr azonban ismét kiáltott: Ti keresztények! Ébredjete! Felriadva újra futnak, izgatottan kérdezik a papoktól: Ti hívtatok minket? De űk sem értették, mi történik ezekkel az emberekkel. Titokzatos hang, álomot megszakító riasztás. Csak egy álom? Vagy...

Az Úr harmadszor is szól. S azok ismét jöttek, siettek bizalommal, lelkesedéssel. Kérdezték: Hívtatok? Itt va-

gyunk! De most már a papok is rádöbbenek a valóságra. Ez nem álom, nem képzelődés. Megtört végre a hosszú hallgatás füleket, érzéseket becsapó csendje. Az Úr szól. ű szólít minket, úgy, mint régen! Az ű szavára csak egyetlen válasz lehetséges: Szólj, Uram, mert gyermekeid hallják szavadat! Halljátok tehát: Eljött az óra, ébredjete! Menjete a városokba, falvakba. Hirdesséte az örömhírt. Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Az én békémet adom nektek. Járjátok előttem, adjátok tovább a betegeknek, szegényeknek, elnyomottaknak. Oldjátok fel a béklyókat, gyógyítsátok a betegeket, vigasztaljátok a szomorúkat. Valószínűleg meg Isten országát az emberek között...

Lehull a fáradtság bilincse, újra a jövő biztató fénye csillan a szemekben. S mennek. Papok és hívek, s egyre többen lesznek, erősebbek, bátrabbak, mert az Úr hívta és küldte őket, mert az Úr velük van. Az ű Igéje testesül meg újra minden tettükben. Halljátok? Szólít az Úr...

Pál atya

ISTEN KARJÁBA VETTE ŐKET ÁLTALA

Felismerés - elhatározás - cselekvés: e három fogalommal jellemezhetjük legjobban az erdélyi ferences szerzetes, Bőjte Csaba testvér életútját.

A Kolozsvártott született széklényi gyermek félárva-vaként nőtt fel. Hét évre ítélt édesapja négy és fél év után ugyan szabadult, a börtönben elszennvedett kínzások következtében azonban hazaérkezése után másfél hónappal meghalt. Csaba iskolai elvégzése után különböző munkahelyeken dolgozott, így bányában is. 1982-ben, titokban kérte felvételét a ferences rendbe. Teológiai tanulmányai elvégzése után, 1989-ben szentelték papá. Több állomáshelyre került, majd 1992 novemberében Dévára helyezték. Arról, hogy ez milyen „sorsszerű” lépés, bizony

senkinek sem lehetett fogalma. Alig 13 esztendővel ezelőtt ki gondolhatta, hogy a Mécis László-i véletlenek következtében, amelyen „mögött az Isten nevet”, - megszületik, és mára „valamilyen szinten tíz erdélyi megyében működik” a Dévai Gyermekvédelmi Központ.

A vasúttállomáson kolduló két szurkos, kiéhezett kislánynon esett meg egy asszony szíve. Elhozta őket Csaba testvérrhez azzal a kéréssel, segítsen rajtuk. A szerzetes maga is nehéz körülmények között élt, viszont addigra már tapasztalta, hogy „ha van valahol egy gyermek, aki azért sír, hogy vegye már őt is valaki jószággal ölebe, akkor biztosan van valahol egy felnőtt, aki arra vágyik, hogy ölebe vehessen egy gyereket...” És

nem ez a két szerencsétlen volt az egyetlen. Hely kellett az egyre sokasodók seregének, segítők kezekre volt szükség, anyagi támogatásra. „A városban volt egy templomunk, egykori kolostorunk ebek harmincadján, állami tulajdonban.” De mivel a szükség törvényt bont, nagy elszántsággal leverték az ajtóról a rozsdás lakatot és ezzel - maguk sem tudták még, mit tesznek - megteremtették a Dévai Gyermekvédelmi Központ alapját. Rendezni kellett az állami tulajdonban romosodó kolostor jogi helyzetét. A „szeretet, melegség és széklényi böléség” megtestesítője azonban ennek is megtalálta a módját.

Csaba testvér kezdeményezésének már 13 évvel ezelőtt híre ment, de senki sem gondolta-re-

mélte, hogy mára több mint 700 gyerek talál otthonra az Erdélyben egymás után létesülő kisebb-nagyobb központokban. A nyugaton jól ismert SOS gyermekfalvakról Déván nem tudtak, mégis a józan ész diktálta hasonló megoldáshoz folyamodtak. Egy-egy felnőtt vezetésével kis családok alakultak. A 8-10, különböző korú és nemű gyerekek, óvodástól a végzős diákokig, rendezett családi körülmények között élnek. Iskolába járnak, tanulnak, van, aki foglalkozik velük, ellátja őket, otthont teremt a számukra. Már kollégiumuk is van Kolozsvártott, ahol helyszűke miatt egyelőre csak húsz főiskolást tudnak elhelyezni. Sajnos „nagyon sokat el kellett utasítanunk”.

Napközti, óvodától a főiskoláig segíteni, vezetni a gyerekeket. Ez a célja a Dévai Gyermekvédelmi Központnak. Igaz emberre segíteni az embertelen körülmények között élőket, az elképzelhetetlen nyomorból indulókat. Azt a gyereket, aki a tíz körmével kaparta le a falat, és amit így „összeszedett”, az volt a napi élelem. Azt, aki 5-6 éves koráig még nem látott mosdóvizet és csak nagy ügykezdéssel sikerült a piszoktól szinte eltorzított kis testet emberi lényre varázsolni. Vagy, aki ijedten tolt a magától a tejet, mert életében még soha nem látta, nem hogy ivott volna. Nem is beszélve a tragikus, szerencsétlen családi körülményekről. Ez külön fejezetet igényelne. Csaba test-

vér szerint „célunk, hogy olyan gyermekvédelmi hálókat fejlesszünk ki, amelyek képesen reálnan segíteni a bajban lévő családokon, gyermekeken.” Ehhez pedig a számtalan, gyakran önkéntesen dolgozó sokasága mellett, anyagi segítségre van szükség. Néha a legmeglepőbb helyről fut be nemvárt adomány. 2002 tavaszán a magyar püspökkari konferencia arra szólította fel a diákokat, hogy uszonnapénzükből juttassanak az éhezőknek, a dévai központnak is. Mindenkit meglepett a magyarországi fiatalok spontán megnyilatkozása: néhány hét alatt 14 millió forintot gyűjtöttek össze az erdélyi gyerekeknek.

Csaba testvér és a külföldi kapcsolatokért felelős munkatársa, Szilvai Lívia az ősszel majd három hétig Észak-Amerika nagyvárosaiba látogatott el az amerikai és a kanadai magyar közösségek meghívására. Cleveland és Toronto, Chicago és New York, Los Angeles és Montreal mellett (csak néhányat említve), ott volt a nagyszámú rendben hátul baktató Sarasota is. A „magával ragadó, vidám, közvetlen és egyben drámai szónok”, Csaba testvér beszámolója mindenütt megnyitották a pénztárcákat. Sarasotában lakom, így pontos adatokat csak az itteni eredményről adhatok.

Az erdélyi vendégeket a Kossuth Klub hívta meg. A Klub fáradszóró vezetője, Kisvársányi Éva és férje, Géza gondoskodott az elhelyezésükről és

Csaba testvér beszámolójának a megszervezéséről. Bár a dél-nyugat floridai ak éberben figyelték a Yukatan-félsziget felett tomboló Vilma hurrikán útírnyát, nagy számban eljöttek az előadásra. A szomszédos Venic-i Petőfi Klub, valamint az egyes egyházak magyar képviselői, mind megjelentek, hogy a már fogalommmá vált „vállalkozásról” reális képet alkothassanak a legilletékesebb személy, az alapító Csaba testvér beszámolója alapján. Az est gyakorlati eredményét legbeszédebben a számok igazolják: a Kossuth Klub összesen 11.300 dollárt gyűjtött össze, amiből a dévai alapítvány 9.000-t kapott, az erdélyi árvízárászultaknak pedig 2.300 dollár céladomány jutott. Ha ezt kiegészítjük a korábban, már májusban elküldött 3.000 dollárral, a Klub ebben az évben 14.000 dollárt jutottott el Dévára. Csaba testvér előadása után a Petőfi Klub részéről Orbán János személyesen adta át az árvízárászultak részére általa gyűjtött 1.600 dollárt. A dél-nyugat floridai „kis” közösség valóban megálta a helyét a „nagyok” mellett.

Végezetül hadi idéztem meg egyet Csaba testvért: „Utánaszámoltunk és magunk is meglepődünk: egy-egy gyermek napi ellátását egy eurónyi összegből fedezzük...” Aki nem érzéketlen az elmondottak iránt, bővebb információt kap az alábbi címen: www.devaigyerek.hu

Bitskey Ella, Sarasota, Florida

MIÉRT MENTEM KÖLNBE AZ IFJÚSÁGI VILÁGTALÁLKOZÓRA?

Sok-sok fiatal a világ minden tájáról felkerekedett, hogy eljőjön Németországba, Kölnbe. Mégis, miért jöttek el, akár több ezer km-ről is, vonattal, busszal, hajóval, repülővel, fáradságot nem kímélve, a világ eme pontjára? Először mintegy 400.000 fiú és lány, aztán kétszer ennyi, aztán a végére szinte háromszor ennyi, hogy szabad akarattukból mindannyian együtt legyünk, illetve lássák a világegyház új fejét, XVI. Benedek pápát? Ez az embertömeg már átláthatatlan, nem elképzelhetetlen, felfoghatatlan, lehetetlenül nagy emberrel találkozni!

Mégis jöttek, ösztönöttek, mindig többen és többen. Talán mert jöttek a barátok is, vagy a plébániai közösség is. Lehet, hogy mivel beleszületett az egyházba és benne növekedett fel, vagy egyszerűen csak beleszódott. Vagy mert még soha nem volt Európában, Németországban, és meg akarta csodálni a híres kölni katedrális. No meg, ha ennyi fiatal jön, akkor biztos jó buli lesz, és ki kell használni a lehetőséget. Vagy ténylegesen azért, hogy a hite megerősödjön és más úton térjen haza, ahogy a napkeleti bölcsek is, miután a csillagot követve rátaláltak a Megváltóra, várakozásaikkal ellentétben, egy újszülött csecsemőben.

Talán magam sem fogalmaztam meg pontosan, hogy miért is jelentkeztem, de tele voltam várakozással. És egyszer csak ott voltam és mentem, meneteltem

együtt a tömeggel, kerestem, hol kapok ebédet meg vacsorát, honnan tudok vizet venni magamhoz, hogyan találok vissza a szállásra, no meg, hol vannak a magyar zászlók, az ismerősök, és mindig csak mentem tovább. Jött a következő nap, a katekézis, a találkozások, a kiállítások, és az utazás vonattal, villamossal, busszal, és a sok kutyagolás, keresgélés. És egyre csak nem tudtam szabadulni a gondolattól, hogy akár merre is járok, tulajdonképpen zárandókúton vagyok. Egyre többször jutott eszembe, hogy itt jártak a középkori zárandokok is, akik Kölnbe jöttek a Három Királyok ereklyéit megézni. Lelki szemem előtt lebegett a kép a hosszú, fáradságos utatról, több száz évvel ezelőtti elődeinkről, akikkel most magam is egyfajta különös rokonságba kerültem. De miért is vállalták őseink ezeket a nehézségeket, amelyek talán olykor nem is mérhetőek a mieinkkel? Ahogy az út pora egyre inkább tapadt a testhez, annál inkább a felszabadult lélek öröme töltötte be az embert? A zárandók elhagyta otthonát, hogy eltávolodjon megszkott világtól, eltávolodjon önmagától, a bűneitől, hogy újra önmagára találjon és megtisztultan térjen haza, magában hordozva azt a másik világot.

Mentünk, vonultunk százával, ezrével, tízezrével a különböző színű zászlók alatt, végül Marienfeldre, a találkozó utolsó ál-

Folytatás a 7. oldalon

Madridi levél

BÖLCSELO

A közelmúltban emlékeztek meg José Ortega y Gasset, a XX. század legjelentősebb spanyol filozófusa halálának 50. évfordulójáról. Én akkor még egyetemi hallgató voltam, s emlékszem, egyik-másik kollegámnak, gyász jelzőt, fekete blúzban jött órára. Mivel Ortega elhunytára számítani lehetett, a tájékoztatási minisztérium utasításokat adott a sajtónak, hogyan foglalkozzanak alakjával: ne közöljenek fényképet az első oldalon, a cím ne tegyen ki többet két hasábnál, csak egy elismerő cikket közöljenek, ne használják a „mester” kifejezést és mutassanak rá vallási és politikai tévedéseire. A lapok azonban nem tartották magukat az előírásához, de a hivatalos körök sem takarékoskodtak az elismeréssel, s a filozófus temetésén megjelent a kormány három tagja is, köztük a közoktatási miniszter. Ő dobta a koporsóra az első marék földet.

A tömegek lázadása, A gerinctelen Spanyolország, Elmélekedések Don Quijótól és Korunk témája szerzőjének különös hely jutott osztályrészül. Jellemzőként a konzervatív liberalizmust, a republikánus meggyőződést, a laikusit és a vallási agnoszticizmust említhetjük. A köztársaság kikiáltása után, 1931-ben képviselővé választották, s a parlamentben emlékeztetés beszédében fejtekte ki álláspontját. „Az állam teljesen és szigorúan laikus kell, hogy legyen - mondotta -, de nem kell tovább mennie, se támadnia. Én nem vagyok katolikus, fiatalságom óta annak voltam, hogy magánéletem eseményeinek ne vallási módon adjanak értelmet, arra azonban nem vagyok hajlandó, hogy az idejétmúlt antiklerikalizmus zászlóvivőjévé tegyenek.”

Igy aztán két tűz közé került. Egyesek szemében túlságosan liberális és egyházzellenes volt, mások számára nem elég „haladó”. Egyetemi tanszékétől - a metafizika professzoraként működött - a republikánus rendszer fosztotta meg, s amikor tíz év emigráció után hazatért, s a polgárháborúból győztesként kikerült kormányzat felkínálta ezt a lehetőséget, nem akart az egyetemre visszamenni.

Ortega szembeállította az igazi politikust és a forradalmárt. Az utóbbi elveti az antropológia egyik alapszlopát, a folytonosságot. Az ember örököséket jön világra, magáév teszi a múltat minden tapasztalatával. Szakítani a múlttal és mindig újra kezdeni - az orangután sajátja volna. Ugyanakkor hangsúlyozta az elit, a magas színvonalú, művelt rétegek kulturális és politikai fontosságát.

Halalos ágyán a nagy bölcselelő, „kibékült az Egyházzal”, amint ezt a katolikus napilap, a Ya közölte. A család engedélyével felkereste P. Félix Garcia Ágostonrendi szerzetes és író, akivel Ortega baráti kapcsolatban állt. Hogy felvette-e a szentségeket, nem ismeretes. Minden esetre sok tisztelője örömmel vette tudomásul, hogy így ért révére a nagy gondolkodó.

Ma Ortega igazi klasszikus. Írásai elgondolkodtató fejtegetésekkel vannak tele, pl. amikor az egészséges demokráciát szembe állítja a „betegessel”, a mindenkor és mindenben egyenlőségre való törekvést pedig gyerekesnek, naivnak minősíti, mivel a rangosítás, vagy rangsorolás a társadalom-alakítás egyik alapvető hajtóereje.

Rónai Zoltán

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőnkkel (missziókkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „ÉLETÜNK” müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

BENEDEK EURÓPÁJA
A KULTÚRÁK VÁLSÁGÁBAN

seiben, amikor a keresztény Európa arculatát a teljes globalizációra törekvők öntudat és önazonosság nélkülivé kívánják formálni.”

Nos, ez a fülszöveg mozgósítón hangzik, már halljuk a készülődő csatazajt a megfelelő sajtóorgánuk részéről, amelyek még nem igazán figyeltek föl erre az új jelenségre. Fölvethetjük a kérdést: vajon mi fölfigyeltünk-e már Benedek pápánknak erre a könyvére?

A vékony kötetben három tanulmányt találunk egybefűzve, egymást logikailag kiegészítve.

Az első tanulmány: A kultúrák válsága. Ebben a modern Európában kialakult legradikálisabb ellemtondásról olvashatunk, amelyet a tudomány forradalom okozott. Galilei példáján illusztrálja, hogy az újkor hajnalán a tudományos kutatás és a vallásos hit szétválasztása, különbözőzővé tétele történt meg. Ez a szétválasztás fokozódott akkor, amikor a tudomány megalakította a technikát.

E felvilágosult racionalizmus létrehozta a maga csodálatos és értékes eredményeit. A nagy tudományos, technológiai, gazdasági, polgári és alkotmányos vívmányok, amelyek meghatározták Európát és az egész Nyugatot, nem magyarázhatók meg nélkülük. A tudományos forradalom után következett a technológiai, majd az ipari, aztán a politikai, a szociális forradalom, végül az egyéni jogok forradalma. Mindezek alapvető és értékes eredmények, de önmagukban nem elegendők. Ma kell megfizetnünk drága árakat: a szubjektívá télt, az isteni dolgok és a szent gettósodását, az európai kultúrában a kereszténység kirekesztését nem csupán az állam, hanem a polgári társadalom életéből is. A felvilágosult racionalizmus utolsó hatásai a mai viták a bioetikai kérdésekről.

A legnehezebb problé-

mák egyike ez a bioetikai kérdéskör, különösen az, hogy az ember és a magzat joga a sérthetlenséghez, miért köteles engedni az egyéni szabadsághoz való joggal szemben. Ezzel foglalkozik a második tanulmány: Az élethez való jog és Európa. Miután fölveti a kérdést, miért is nem szabad belenyugodnunk abba, hogy most már minden törvényhozási vita révbé jutott, és ezt a csatát mi keresztények elveszítettük, megadja a választ: Isten az, aki számon kéri az ember életét, mint saját drága tulajdonát: közvetlenül az Ő általa áll. A kiontott embervér Hozzá kiált, mert az ember az Ő képe és hasonlatosságára lett teremtve. Sőt, a társadalom hatalmát, és a társadalom belüli hatalmat is, Ő alapította, épp azért, hogy biztosítsa ennek az alapvető jognak a tiszteletben tartását, amelyet az ember gonosz szíve veszélyeztet.

Igy a konklúziója: „Nincsenek kis gyilkosok, mert minden emberi élet tiszteletben tartása lényeges feltétele annak, hogy az ember nevéhez méltó társadalmi élet lehetséges legyen, továbbá: ha az ember lelkiismeretében elveszíti az élet, mint szent dolog iránti tiszteletét, elkerülhetetlenül úgy végzi, hogy szétrombolja saját identitását.”

A harmadik tanulmány: Mit jelent hinni. Ezt előadás formájában Subiacóban mondta el, a Szent Benedek-díj Európaért átvételkor, április 1-jén. Végző mondanivalóját így foglalhatnánk össze: „A felvilágosodás korában megpróbálták értelmezni és meghatározni a lényeges erkölcsi normákat, s azt mondták, ezek akkor is érvényesek volnának, ha nem létezne Isten. ... Meg kellene fordítanunk a felvilágosodottak axiómáját: annak is, akinek nem sikerült megtalálnia az utat Isten elfogadására, meg kellene próbálnia úgy élni és úgy irányítania az életét, mint-ha Isten létezne.”

Ez a három tanulmány így egybefűzve az új pontifikátus programját jelentő olvasmányos módon, amelyben az elmélyedést minden igényes hívőnek és jóakarató embernek szívesen ajánljuk.

Somorjai Ádám OSB

(Joseph Ratzinger, Benedek Európája a kultúrák válságában, Szent István Társulat, Budapest 2005. 118 l. 1300,- Ft. Fordította: Dr. Diós István.)

Londoni levél

NARNIA

Karácsony táján, új év elején az európai mozikban is mindenütt megjelenik, vagy már meg is jelent az immár nem csak rajzfilmekre szakosodó, hollywoodi Walt Disney stúdió új alkotása, amit lehet Narnia címmel is vetíteni, de teljes címe Narnia krónikája: az oroszlan, a boszorkány és a szekrény. Angliában újságcikknek sora foglalkozik, nem annyira a film művészi értékeivel, mint a tartalmával és mondanivalójával jelentőségével, elvégre a forgatókönyv a hajdani oxfordi irodalom professzor, C.S. Lewis 1948-50-es gyerekregény sorozata alapján íródott, aki különös lelki világú moralista volt, később vált hívő keresztényé, megpróbáltatásai után, akkor viszont úgy érezte, hogy a keresztényi szeretet mindennél fontosabb s ezt ahol csak lehet, hirdetni kell a világban. Walt Disneyék talán kicsit ellen-Harry Potternek szánták a filmjüket, ugyanis ebben egy csepp vér sem folyik, jóllehet harc dúl a rossz és a jó között, viszont a fantáziadús történet nem máskusodás, hanem tulajdonképpen a krisztusi megváltásról szól.

Azt mesélt el a Narnia, hogy a második világháború idején, amikor a Londont érő heves bombázások miatt a gyerekek javarészt vidékre, biztonságos helyekre telepítettek, egy kisiskolás egy kastélyban kapott szállást, ott új lakóhelyük felderítésére indultak, bemásztak egy nagy szekrénybe, s annak a másik oldalán kilepve havas erdőben találták magukat. Valamikké az Alice Csodországban alapmotívumára utal ez a fordulat, ott Alice a tükörbe lép be s úgy jut mesefigurák csodálatos világába. Nos, a hideg birodalom Narnia, az ország, ahol mindig tél van, de soha sincs karácsony. Így akarja ezt a gonosz boszorkány, a Fehér Tündér. Aztán szűre lép a jósgonosz oroszlan, Aszlan, megvívja kemény harcát a boszorkánnyal és Narniába visszateri a négy évszak, van napfényes nyár, és a tél öröme a karácsony.

Nem vitatható, hogy a film a keresztényi üzenetet sulykolja: a megváltást állítja szembe a kárhózzattal, s nem tagadja, hogy a megváltáshoz nehéz út vezet. A legjobb - mondja a film egyik elemzője -, ha a vallásos allegóriára nem hívjuk fel a gyerekek figyelmét. A történet varázsos és lenyűgöző, megmarad az emlékeztükben és azután a hittanórán, vagy felfedezik filmelményük és a krisztusi történet párhuzamaikat, vagy nem. Ha igen, a Narnia afféle színes és közérthető háttéranyagot szolgáltat a moralitás tanításához.

Szerencsére a Walt Disney stúdió dramaturgiai kigyomlátták C.S. Lewis eredeti történetéből a legvadabb fantazmagóriákat, amelyek tényleg zavaróak és főtölesek. Am megőrzik meg a varázsos elemeket, amelyek segítségével a film végül a gyerekek fantáziáját megmozgató eleménné válik, életük talán legszebb hittanórájává. C.S. Lewis, aki keresztény irodalmi tanított az oxfordi egyetemen, merített történetéhez régi regék, históriák, népmesék és legendák motívumanyagából. Bizonyos, hogy nem prédikálni akart, annál jobban tudta, hogy mi az irodalom, a költőség, és mi a szerepe a világban. Az átdolgozóknak is vigyázniuk kellett, hogy át ne lépjen a keskeny határmezsgyé: ugyanis a mai gyerekek nem nagyon szeretik, ha ódiavattian oktatják, s felemelt mutatóujjal intik őket a jóra. Ugyanakkor a filmeseknek éreztetniük kellett, hogy ennek a történetnek különleges töltése van, ez nem egyszerűen a jó és a rossz egymás elleni küzdelmét ábrázolja. Végére nem csak keresztények fogják megnézni a filmet a mozikban, bár Angliában, karácsony táján a keresztény egyházak, nem annyira a katolikus egyház, mint a protestánsok, hatalmas propagandát indítottak annak érdekében, hogy minél több gyerek lássa a Narniát. Egyes plébániák ingyen osztogatják a jegyeket a rászorulóknak. Az angol királyi család évente néhány filmet kiválaszt arra, hogy disztributatóját megjelenésével megisztázza, s a Narnia december 7-i premierjén a diszpályóiban ült Károly trónörökös, az új hívesével.

A Narnia végére mindenkihez szól. Lehet, hogy a filmbeli oroszlan és a gonosz tündér harca Krisztus és a Gonosz harcának az allegóriája, de felfoghatjuk úgy is, hogy a jó küzd a rossz ellen, ami meglehetősen helyénvaló üzenet ebben az oly sok bajjal induló huszonegyedik században.

Sárközi Mátás

NŐIÉSSÉG A SZENTHÁROMSÁGBAN ÉS A MI VILÁGUNKBAN

A női és anyai méltóság jelen korunkban olyan támaszoknak és elfajulásnak van kitéve, ami igen veszélyezteti a családot, mint a társadalom alappillérét, s aminek következménye a társadalmi rend teljes felbomlása. Már most látjuk ennek jeleit, amikor egyes államok a homoszexuális és lesbikus együttélést a házassággal egyenértékű intézménynek ismerik el, s vannak esetek, ahol a gyermekek örökbefogadását is megengedik, nem törődve azzal, hogy ilyen természetellenes állapotban a gyermek fejlődése milyen problémáknak van kitéve. A modern feminizmusnak egyre feltűnőbb jelenségeit is látjuk, amikor a nő úgy akar viselkedni és tevékenykedni, mint egy férfi, hogy itt csak a papi hivatással, vagy a bokszozással kapcsolatos női törekvésekre utaljak.

A fenti jelenségek legzsomorúbb következménye a családoknak egyre nagyobb számú felbomlása, a gyermekek nevelésének elhanyagolása, és a fiatal bűnözők számának fokozott növekedése.

Történelmi háttérként meg kell említenem, hogy az említett elfajulásokat elősegítette az egyes kultúrákban uralkodó férfi-hatalom túlkapása (férfi szovinizmus), például a zsidó, az iszlám és a nyugati keresztény vallások által befolyásolt kultúrákban. Ezekben a kultúrákban a nő háttérbe szorult, s voltak időszakok, mint például a középkori inkvizíció idején, amikor igen sok nőt égettek el máglyán borsorkányság vádjával.

Hogyan történt, különösen a nyugati keresztényekben, hogy ilyen visszaélések voltak a női nemmel szemben? Ezen fejlemények egyik okát abban látom, hogy a fent említett vallásokban az istenséget csak férfi-neműnek látták, s így a nő nem kapta meg azt a méltóságot és egyenjogúságot, ami megillette volna. A Bibliában, a teremtés történetében olvassuk: „Teremtünk embert képmásunkra, magunkhoz hasonlóvá... Isten megteremtette az embert, saját képmására, az Isten képmására teremtette őt, férfinek és nőnek teremtette őket.” Ha az isteni képmásban a nő is szerepel, kérdés az, hogy milyen szóval vagy képpel tudjuk kifejezni a nőiséget az Istenségben, azaz a Szentháromságban?

Az isteni személyeket, nem vagyunk képesek véges értelmünkkel felfogni, mi csak emberi fogalmakat és képeket tudunk alkalmazni az isteni személyek leírására. Keresztény hitünkben a Szentháromság első és második személyét himnuszokkal fogalmunkkal fejezzük ki, Atyának és Fiúnak hívjuk.

Az első századokban, a Római Birodalom országában, a görög nyelv volt a hivatalos nyelv, és a Szentírás

őszövségi könyveit görög-re fordították, az újszövetségi könyveket pedig görög nyelven írták, kivéve Szent Máté evangéliumát, amit arám nyelven írt az evangélista. A görög nyelvben a Szentlélek (Pneuma Hagion) semleges nemű. Ez megmagyarázza azt a tényt, hogy a keleti ősegyházban sokat vitatták: vajon a Szentlélek isteni személy-e, vagy csak egy isteni erő. Macedonius, Konstantinápolyi püspöke tagadta a Szentlélek isten-

A Szentlélek női alakban a Szentháromság ábrázolása, freskó, 13-16. sz. (?), Szent Jakab kápolna, Urschalling, Bajorország

ségét, amiért 360-ban az Egyház elmozdította hivatálából. 381-ben a Konstantinápolyi Zsinat véglegesítette a Szentlélek istenségéről szóló hittételt, és a niceai konstantinápolyi Híszek-egyenben (Credo) a Szentléleket, mint a harmadik isteni személyt (élteit, életadóit) valljuk.

A nyugati kereszténység a Római Birodalom kultúrájában fejlődött, és mivel a nyegedik századtól a latin nyelv lett a hivatalos nyelv, amit a nyugati Egyház is magáévá tett a Szentírás latin nyelvre való fordításával, és latin lett a liturgia nyelve is. A Szentlélek a latin nyelvben himnusz, *Spiritus Sanctus*, s így érthető, hogy a nyugati kereszténységben az egy Istent három személyben csak himnusz értelemben magyarázta az Egyház. Viszont a Biblia eredeti nyelvében, a héber nyelvben, a Szentlélek nőnemű: *ruah Elohim* (Isten lehelete, lelle). Ugyancsak Isten anyanyelvében, a galileai arám nyelvben is nőnemű: Ruha, vagy *Rouho d-Qudsho*. Itt megjegyzendő, hogy Izraelt és az őskeresztényeket körülvevő népek pogány valóságban istennőket is tisztelték, s így érthető, hogy mind a zsidóság, mind a kereszténység igyekezett elkerülni a női istenség fogalmát. Ugyanakkor a keleti keresztény egyházban a harmadik isteni személyt, a Szentleket, mint isteni Anyát imádták, azaz azokban az egyházi közösségekben, ahol az arám nyelvet használták, azaz a Szentlélek nőneműnek tekintik.

Van-e lehetőség a Szentlélekisten eredeti értelmében való visszatéréshez? Ha igen, én ebben látom a női és anyai méltóság megemléstét jelen korunkban.

A női és az anyai ideálok és a Szentlélek működése

Melyek azok a tényezők, amelyek a Szentlélekisten nőies fogalmának elfogadását elősegíthetnék, és ezzel a női és anyai méltóság megemléstét is?

Először is nézzük, melyek azok az alapvető női és anyai jellemvonások, ideálok, amelyek lényegesen megkülönböztetik a nőt a férfítól?

Legfontosabb az életadás képessége, amihez hozzátartoznak a következő adottságok: finom fiziológiai és pszichológiai természet, mélyebb lelkeség, intuíciós ismeret és megismerés, érzékenység, együttérzés, gyengédség, érzelmi nyitottság, mélyebb megértés az életnek, fájdalomtűrés, s ami a legfontosabb, a szeretetnek azon megnyilvánulása, ami egy új élet elfogadásához és felneveléséhez lényegesen szükséges. Ezek az adottságok képessé teszik a nőt, vagy az anyát arra, hogy általa mások is megérezzék és megtanulják a szeretetet, különösen a kisgyermek. Ezek a tulajdonságok, természetesen bizonyos fokban, nemcsak a családban szükségesek, de hasznosak más hivatásokban is, mint pl. a betegápolási, orvosi, tanítói, szerzetesi és papi hivatásokban is, ha az emberi természetet átfogó értelemben vesszük, ami magában foglalja a női és férfi tulajdonságokat.

Legtökéletesebb formában a fenti ideálok Jézusban és Szűz Máriaiban látjuk megvalósulni, az emberi tökéletesség példaképeiben. A keresztény ember Istentől kapott feladata, hogy kövesse Jézus és Szűz Mária életpéldáját.

A Názáreti Jézus, a Szentírás több kitétele alapján, és Jézus szavaiból is állíthatjuk, a mennyi Atya tökéletes képmása. Az Istent szülő Szűz Mária pedig az életadó Szentlélekisten tökéletes képmása. Ezek után kérdezhetjük, hogy melyek a Szentlélekisten azon személyes adottságai, tevékenységének azon lényege, amelyek kapcsolatba hozhatók az anyai ideálokkal?

A Híszek-egyenben valljuk, hogy a Szentlélek az életető, az életadó isteni személy. Az életadás viszont női képesség az emberi értelemben. Továbbá, a teremtés kezdetén az Isten Lelke, a Szentlélek lebegett a vizek fölött, s úgyzintén, Jézus megkeresztelkedése után, az „új teremtés” kezdetén, ugyanaz a Szentlélek galamb képében lebegett Jézus fölött, mintegy képmán kifejezve az anyamadar lebegését fiókái fölött. Az őszövségi Szentírásban más helyeken is történik említés az Isten anyai gondoskodását kifejező anya-

madár kiterjesztett szárnyakkal nyújtott védelmi kérést. Ezeket a képeket néhány keleti egyházatya (különösen Szent Efrém) a Szentlélekre vonatkoztatta.

Bizonyítható a fentiekkel kapcsolatban az is, hogy már az Őszövségben is vannak Szentháromságra vonatkozó szentírási kifejezések. Például a teremtéstörténet kezdetén, amikor az ember teremtéséről van szó, Isten többszámúban beszél: „Teremtünk embert képmásunkra, magunkhoz hasonlóvá.” A héber nyelvben az Isten fogalma többes számú szó: *Elohim*. A Szentháromság első személyét, az Atyát, a héber nyelv *Jahve* (én vagyok, aki vagyok) szóval fejezi ki. A második isteni személy, a Szűz Fia, neve *Emmanuel* (velünk az Isten). Gábor főangyal Szűz Mária kérdésére válaszolva mondja: „A Szentlélek száll rád s a Magasságbeli ereje borít be árnyékával. Ezért a születendő Szentet is az Isten Fiának fogják hívni.” Az angyal Szent Józsefet álmaiban tájékoztatja Mária állapotával kapcsolatban: „József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Mária, hiszen a benne fogant élet a Szentlélektől van.” Ezek az idézetek feltételezik, hogy Szűz Mária és Szent József számára a Szentlélek, mint isteni személy fogalma ismeretes volt.

A megtestesülés, Isten emberré-levése a Szentlélek által történt, és keresztünkben a Szentlélek által születünk ujja, így lett Isten gyermekeivé. Te-

hát a Szentlélektől kaptuk az új életet és a Szentlélekisten anyai szeretetével azon fáradozik, hogy a mennyi Atya végtelen szeretetét közvetítve, Jézussal új életünk egyre tökéletesebb legyen az ő ajándékai és gyümölcsei által. A Szentlélek hét adománya: a bölcsesség és az értelem lelke, a tanács és erősség lelke, a tudás, a jámborság és az Úr féltelmének lelke. Ezen adományokkal alakítja ki bennünk Jézus képét, és a jézusi jelenlét által a Szentlélek a következő gyümölcsöket tudja kitermelni bennünk: szeretet, öröm, békeség, türelem, kedvesség, jószág, hűség, szelídség, szerénység, önmegtartóztatás és tisztaság.

Ha a női és anyai ideálok a Szentlélekisten tevékenységének fényében szemléljük, s ha ennek megfelelően növekedik a Szentlélek, mint Isteni Anya iránti hódolatunk, a veszélyben lévő női és anyai méltóság megemléstétől az Egyház és az egész világ javára is. Ha a katolikus édesanyák Istentől kapott adottságait és a fenti ideálokat élik, a papi és szerzetesi hivatások száma is növekedni fog.

Miután a fenti megfontolások alapján, a Szentháromság személyeihez családi fogalmakkal viszonyulhatunk, Atya, Anya, Gyermekek, a családot tekinthetjük a Szentháromság, az Isteni Család képmásának, és a Szentcsaládot, mint példaképet a Szentháromság tökéletes képmásának. Ha a családot ilyen szempont-

ból nézzük, akkor figyel-nünk kell arra is, hogy különösen az édesanyai tevékenységet és a gyermeknevelési hivatást ne akadályozza semmiféle kényszer, mint például az, amikor az édesanyának is kell vállalnia teljes idejű munkát, hogy férjével együtt gondoskodni tudjon a családról és az otthon fenntartásáról, ami azonban a gyermekek nevelését és a családi békét veszélyezteti. Reméljük, hogy a kormányok elismerik az édesanyák és háziasszonyok tevékenységét, mint teljes munkaidőnek megfelelő munkát, ami az állam érdekeit is szolgálja, s ennek megfelelően, a szülési támogatás és a családi pótlék növelésével, egészségügyi biztosítással, megfelelő lakással, a család kenyérkeresésének adócsökkentésével stb., lehetővé teszik, hogy az édesanyának ne kelljen teljes munkát vállalnia.

Befejezéstül megjegyzem, hogy az Egyház elindulása-hoz szükséges volt a Szentlélekisten első pünkösdi kiáradása. Éppúgy szükséges a jelen korunkban is az Egyház megújulásához, az „új evangelizáció” sikeres megindításához és az egész világ sorsának jobbra fordulásához a Szentlélekisten új pünkösdi kiáradása, hogy a fent említett ideálok megvalósulhassanak.

Tüttő György, London

(A fenti tanulmány rövid összefoglalója a szerző által 2004 májusában kiadott angol nyelvű könyvecskének: *Femininity in the Holy Trinity and in Our World*)

Fraknoi Vilmos-díjat kaptak

A Magyar Kulturális Örökség Minisztériumában 2005. november 23-án adták át a Fraknoi Vilmos-díjat. A díjat minden évben Fraknoi Vilmos (1843-1924) történész, egyháztörténész halálának évfordulójához, november 20-hoz kötődően legfeljebb három személyiségnek adományozza a kuratórium. Az elismerést és az emléklapokat azok a kiváló alkotó személyiségek kaphatják meg, akik kiemelkedő teljesítményt nyújtottak a teológia, a filozófia vagy az egyháztörténet terén. Ebben az évben a kulturális miniszter és a Tomka Miklós által irányított kuratórium *Seregély István* egyháztörténésznek, *Adriányi Gábor* egyháztörténésznek és *Jelenits István* piarista szerzetesnek, teológiai professzornak, irodalomtudósoknak ítélte oda a díjat. Az ünnepségen részt vett Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek is. Seregély István, aki 1955-ben szentelték pappá, 1987-ben lett az egyházmegye püspöke, érseke, majd 1990-ben a Magyar Katolikus Püspöki konferencia elnökévé választották. Tisztségéről a közel múltban, 75. életéve közzétette mondtott le. A kuratórium elnöke laudációjában kiemelte, a szombathelyi születésű, érsekké lett teológus jelentős szerepet vállalt a katolikus egyetem megteremtésében, fontos küldetést vállalt a vatikáni szerződés előkészítésében, az állam és az egyház közötti viszony ápolásában, a konfliktusok „folyamatos csendesítésében”.

A másik díjazottról, aki római útja miatt nem tudta személyesen átvenni a kitüntető díjat, Török József adott méltatást. Jelenits István piarista tanár 1959-ben tett örök fogadalmat, gimnáziumi, majd egyetemi tanárnak dolgozott, majd 1985-1995 között a rend magyarországi tartományfőnöke volt. Adriányi Gábor munkásságát Török József méltatta. Értékelésében kiemelte, hogy a díjazott egyháztörténész a Bonni Egyetem Egyháztörténeti Intézet igazgatója, aki „emigrációba kényszerítve” is alkotómunkát végzett, 14 önálló kötet, 240 tudományos tanulmány szerzője, 35 kötet szerkesztője, kiadója, emellett 1972 óta egyetemi tanár, 1976 óta tanszékvezető volt. Az ELTE emeritus professzoraként Budapesten tart előadásokat. Legutóbbi könyve A katolikus egyház története a 20. században Kelet-, Közép-Kelet- és Dél-Európában címmel

2005-ben jelent meg Budapesten a Kairoz kiadónál. A szerző, Adriányi Gábor 1971-ben a bonni egyetem tanárként adta elő a katolikus egyháztörténetet. „Kéi gondolata volna akkor, hogy megérjünk még a harcok ateista, egyháztüldöző kommunizmus bukását, és hogy az egyház visszanyerje szabadságát” teszi fel a kérdést, majd így jelöli meg munkája értelmét: „Célom nem lehetett az Egyház történetének maradéktalan és részletes írásbeli bemutatása ezekben az országokban, hanem csak a fő irányvonalakra utalhattam.”

A könyv fő fejezetei az egykori Szovjetunió történelmi keretében működött katolikus egyház életébe enged betekintést, kitér a második világháború eseményeinek következményeire, vizsgálja az egyház helyzetét, működését, több szocialista szovjet-közárságban, különösen Kárpátalján, a balti államokban mutatja be a változásokat. A szerző foglalkozik az egyesült görög katolikus ukrán egyház témakörén belül az egyház szerepéről Kárpátalján, az osztrák, majd 1918-1939 közötti lengyel fennhatóság alatt működő Galíciai Egyházzal és a gorbacsovi idők újabb vallásörvényével, fejleményeivel. A lengyelországi változásokat a Szentcsékkel való kapcsolatban vizsgálja a szerző 1917-1921 között. A lengyel egyháztörténet főbb eseményeit a konkordátum korán át (1927-1930) a második világháborús állapotokat feltárva mutatja be Adriányi Gábor, egészen 1990-ig, az egyház átalakulásáig, követte a főbb történeti eseményeket. Csehországra, Románia, Jugoszlávia, Albánia egyháztörténetének fordulatát külön fejezetekben tárgyalja a szerző, minden esetben bemutatva a trianoni szerződés előtti állapotokat, problémákat. Magyarországi katolikus egyháztörténetét 1919-től, a tanácsköztársaságtól követi nyomon, 1990-ig, a politikai és egyházpolitikai események tükrében.

Adriányi Gábor azzal a hitbeli meggyőződéssel ajánlja könyvét olvasóinak, hogy munkája időtálló lesz és a jövőbeli kutatókat gazdagítani fogja. A Fraknoi Vilmos-díj kitüntetője a magyar kultúrmisszióban jelentős szerepet játszottak, maradóan örökséget hagytak az európai és Kárpát-medencén túli magyar közösségek számára is.

Kincses Kovács Éva, Debrecen

HÍREK - ESEMÉNYEK

A jubileumi év lezárása Máriaapócson

December 3-án - a máriapócsi kegykép harmadik könnyezésének 100. évfordulóján - ünnepélyes keretek között fejeződött be a görög katolikus egyház jubileumi éve. Erdő Péter bíboros szentbeszéde végén ünnepélyesen bejelentette, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, a Máriaapócson tisztelt Szűzanya iránti hódolat jeleként, a kegyhely fontosságát elismerve, a bazilikát nemzeti szentéllé nyilvánította. A Szent Liturgia végén az aranyból készült glóriát Erdő Péter bíboros, a pápa személyes küldötteként helyezte el Mária és a kisdéd Jézus feje fölé. Ezt a glóriát november 23-án, az általános kihallgatáson Keresztes Szilárd megyéspüspök kérésére XVI. Benedek pápa megáldotta (képkönn). MK

Zarándokhelyek

A magyar püspök kar áttekintette a magyar búcsújáró- és zarándokhelyek témakörét. Keresztes Szilárd püspök vezetésével. Több hazai búcsújáróhely vezetője is részt vett a tanácskozáson. Megállapítást nyert, hogy világszerte, így hazánkban is folyamatosan növekszik a búcsújáróhelyek látogatottsága. Éppen ezért fontos, hogy a kegyhelyek lehetőséget nyújtsanak az igényes lelki életre. Sokak számára a szentgyónás és a szent-

áldozáshoz járulás preferált helyszínei a zarándokhelyek. Ezért Magyarországon is nagy hangsúlyt kell fektetnünk arra, hogy a különböző életkorú és életállapotú hívó emberek számára külön búcsújárási alkalmakat szervezzünk.

Megtárgyalta a Püspöki Konferencia két Mária-kegyhely, nevezetesen Mátraverebély-Szentkút és Máriaapócs nemzeti szentéllé nyilvánításra vonatkozó kérését. Mindkét kérésnek a Püspöki Konferencia helyt adott, s miután Máriaapócs a szabályzatát is benyújtotta, esetében a nemzeti szentéllé nyilvánítás meg is történt.

Imaév a nemzet lelki megújulásáért

A MKPK a 2006-os év nevezetes történelmi évfordulójára (1456, 1956) tekintettel imaévet hirdet a nemzet lelki megújulásáért. Az imaév megnyitására, január 1-jén az MKPK ünnepi körlevelet bocsát ki.

Történelmi kutatások

A Püspöki Konferencia korábbi döntéseit megerősítve a Magyar Katolikus Egyház 1945 utáni történetének kutatására alapítványt hoz létre. Az alapító okirat elkészítése és bírósági bejegyzése után kéri fel a tudományos munkatársakat.

Boldoggá avatás

A Konferencia a Mindszenty Alapítvány vezetésével tartott egyeztetés után pertársaságra lép boldogemlékű Mindszenty József hercegprímás boldoggá avatásának ügyében. MKPK

Keresztény romok Megiddóban

Régészek feltételezik, hogy a megiddói börtön bővítésekor rábukkantak a Szentföld első keresztény templomának romjaira. A szakértőknek az épület korának meghatározásában az a mozaik segítt, amely egy római tisztvelő és egy Ake-

tous nevű egyházi célra adakozó asszony történetét mutatja be. Több helyen is megtalálták az ókeresztények szimbólumának számító halat is. Az ásátás során egy ősi asztal darabjai is előkerültek, amelyről feltételezik, hogy oltár lehetett. A templom helye is figyelemre méltó, mert nem messze tőle található a végítélet nagy ütközetének színhelye, Harmagedon mezeje.

Vatikáni tűzoltó

A Vatikánnak új tűzoltóautót ajándékozott a Daimler-Chrysler gépkocsikonferencia elnöke. A lángpiros Mercedes típusú, legkorszerűbb technikával felszerelt tűzoltó kocsit átadásakor Wolfgang Schrempf hangsúlyozta, hogy így nagyobb remény van az esetleges tűzvész elhárításának megakadályozására egy olyan térségben, amelyben koncentráltan találhatók az emberiség kultúrkincsei. Az eddig használatos tűzoltót 1963-ban gyártották és a forgalomból történt kivonását követően a Mercedes stuttgarti üzemi múzeumban állítják ki. M. Gy.

MIÉRT MENTEM KÖLNBE...

Folytatás a 4. oldalról

lomására és egy másik, talán még erőteljesebb kép jutott az eszembe. Akár tudatosodott bennünk, hogy zarándokok vagyunk, akár nem, mintha mindannyian ugyanakkor az Úr seregében is tartoznánk. Akkor ott, Marienfelden a milliónyian felsorakoztunk, hogy a látható fővezérrel együtt ünnepeljük a láthatatlan Fővezért. És mielőtt visszatérnek a hit katonái otthonukba, a mindennapi küzdelmekhez zarándokútjukról, megtisztultan magukhoz vegyék a lelki táplálékot.

A testileg talán kissé megfáradt, de lelkileg annál inkább megújult sereg egyik tagjaként, ahogy hazafelé menet ültem a buszon, arra gondoltam, hogy amikor elindultam, talán nem is tudtam pontosan miért, de érdemes volt a csillagot követni zarándoktársaimmal együtt a napkeleti bőlcsék nyomában, hogy egy kicsit más emberként térjek vissza az időközben szokatlanul vált, ismerős, de mégis ismeretlen világomba.

Ladonyi Zsuzsanna

KÖZÖTTÜK VOLTAM

Hazudnék, ha azt állítanám, hogy örültem, amikor a lezajlott kölni Ifjúsági Világtalálkozó egyik éjszakáján riasztókészülékem felszólított, hogy foglaljam el helyemet az ún. T-Contingent-ben, mint mentőorvos. Valószínűleg túl sokat halottuk az utóbbi időben a relativista, pozitivistá, liberális és egyéb, főleg ateista szociológusoktól, lélekbuváraktól és kultúrtörténészekről, hogy itt csak egy „gigantikus személyi kultusz”, „egy látványos esemény, profzionálisan szervezett óriás-rendezvény”-ről lenne szó. Túl gyakran lehetünk tanúi azon koncerteknek és sporteseményeknek, amelyeket követően, a legfeljebb 500 főnyi futballrajongó látogatásának eredményeként, a rendezvény házigazdája hónapokig renoválhatta a belvárosát. A jelen esetben, Kölnben mégiscsak valami más tárulna elénk? „Spiritualitás; profán technikai és gazdasági kényszerektől uralt mindennapi világunk kontraszt-programja” (DZ)? „A vallási érzület visszatérése”? ... „Nem. Valójában csak egy meghatározatlan vallási szükségletről van szó” ... „a hit érzelmekre alapuló beállítottságáról” ... Ilyen gondolatok forogtak a fejemben, amikor sietve útra keltem a nyári éjszakában Kalkar felé.

Egységünk megérkezése után az előző éjjeli szolgálatosok rövid beszámolója és az átadás következett; megilletődve mesélték, hogy a nagyrészt még most is alvó hatalmas tömeg az előző nap folyamán milyen barátságosan, jámborul, segítőkészen, igénytelenül és mégis jókedvűen vi-

selkedett, majd az esti meditációkat és imákat követő „lámpaoltás” után fegyelmetten, nikotin, szex, alkohol, láрма és dulakodás nélkül töltötte az éjszakát. A „johannita” segélyszolgálat egyik vezetője, egy 40 éves, evangélikus keresztségben részesült agnosztikus, közölte velem, hogy fontolgatja a katolikus hitre való konvertálás lehetőségét. Elképzelhető, hogy ezek, a világ minden tájáról idese-reglett, napokon és éjszakákon kereszttel nélkülöző, szomjazó, a legkényelmetlenebb körülményeknek kitett fiatalok mégsem csupán a „kellemes általános közérzet effektusát” keresték? Lehet, „az emberi léleknek a pusztá fogyasztásra történő redukciója elleni lázadását” (W. Huber ev. pk.) egy ilyen aktív, de mindenkor rendezett módon kifejezésre jut-tatni? Abból, ami napokban a „pápai domb”-on lejátszódott, nem sokat láthattam (volt sajnos elég más dolgom is), viszont részesülhettem egy másik, talán még fontosabb élményben: észlelhettem a több százezres tömeget hátulról, belülről, alulról, néha egy tűzoltó autó tetejére mászva, mint annak idején Zakeus egy útszéli fáról Jézus elvonulását. A Szent-ánya búcsúzója után ismét tanúja lehettem valaminek, amire nem számítottam. A hatalmas tömeg ugyanis háttal fordított a hangulat tetőzése szándékával beiktatott „koncert” majomüvöltésének és techno-dübörgésének. A távozók rendezett csoportokban, zászlók után vonulva beültek hátizsákjaikat az állomások és buszpályaudvarok irányába. A néha 20 km-es úton sokan estek össze kimerültségükben, epileptikus görcsökkel vagy alacsony vércukorral, de senki sem garázdálkodott, elégedetlenkedett vagy to-lakodott. Meg vagyok győződve, hogy legtöbbjüket még akkor is a legfontosabb kérdés foglalkoztatta: „Mi által válik az életem mély értelművé, emberhez méltóvá, fáradozásra érdemesé”? És azt is gyanítom, hogy sokakhoz hozzácsatlakozott a feltámadt Krisztus, mint annak idején a két tanácstalán, szomorú tanítványhoz az Emmaus felé vezető úton; csak ezúttal egy okos földi lelkiatyja képeben.

Amikor besötétedés után már csak mi, egyenruhások lézengtünk az elhagyott mezőkön, hordágyainkat és EKG-kábeleinket keresve, én is feltettem magamnak ezt a kérdést. Kétségeim támadtak a magukat olyan fölényben érző publicista és más mai vágású filozófus azon állítását illetően, miszerint „a vallás létezik ugyan még, de már csak kultúránk peremvidékén”. Meg kellene definiálni, hogy mi értendő egyáltalán „kultúra” alatt? Az, amit ők tartanak annak, vagy az a valami, ami Európa valódi gyökereit alkotja?

Zentai Attila K., Meerbusch

Búcsú Török Pál festőművészről

December 3-án Luganóban, 77 éves korában, hosszú betegség után elhunyt Török Pál festőművész, grafikus és költő. Erdélyben született, Marosvásárhely közelében, Vadadon, 1954-ben a kolozsvári Képzőművészeti Akadémián állami vizsgázott. Művészeti, írói, pedagógiai munkássága mellett sokoldalú kulturális tevékenységet folytatott az erdélyi magyar szellemi és művészeti hagyományok ápolása érdekében. 1978 februárjában, állandó zaklatások és többszöri kihallgatás után letartóztatták. 1978 őszétől Nyugat-Európában, a svájci Luganóban élt. Mint hivatásos művész Kelet- és Nyugat-Európában több mint 170 kiállításon szerepelt. Írói-költői munkásságát „Kiáltás” című verseskötetében, saját grafikáival illusztrálva adta közre. A Svájci Magyar Irodalmi és Képzőművészeti Kör, a SMKK alapító tagja és első művészeti vezetője volt. Restaurátorként főleg Tessinben és a németországi Trierben ismerték. Nevét és munkásságát számos magyar, olasz, francia és svájci képzőművészeti kötet őrzi.

L. I. (München)

SZÁJRÓL SZÁJRA

Wolfgang Amadeus Mozart 250. születésnapjára

Bár még alig léptük át az új esztendő küszöbét és Mozart születésnapja csak január 27-én lesz, szerte Ausztriában már javában ünneplik minden idők egyik legnagyobb muzikussát. Az osztrák főváros különösen kitész magáért, hiszen Bécs Mozart szülővárosánál, Salzburgnál is fontosabb szerepet játszott a zeneszerző életében. Érett komponista idejének legjelentősebb éveit Bécsben töltötte; itt házasodott: feleségül vette a Weber család fiatalabb leányát, Constanzt; itt komponálta a legismertebb - „Szóktetés a szerájból” című operáját, a Schönbrunn-i kastélyban pedig zenei párbaj zajlott le köze és nagy ellenfele, Antonio Salieri között. Schönbrunn egyikéknél már kora fiatalágában is kiemelkedő szerepet játszott. Hat éves korában itt mutatott be, mint csodagyereket Mária Terézia császárnőnek.

A szájhagyomány úgy tartja, hogy ez a bemutatkozás rendkívül sikeres volt, a császári familia nagyon megszerette az eleven fiúcskát és hamarosan otthonosan mozgott a Hofburg termeiben. Egyszer azonban baleset érte: megcsúszott a fényes padlón és orra bukkott. Az egyik főhercegnő el is nevette magát, amikor a kis muzikust elesni látta. Mária Antoinette, Mária Terézia hétféves kislánya, később XVI. Lajos francia király felesége azonban, odasietett hozzá és felsége a fiatal zenészt.

- Te jó kislány vagy - mondta köszönet fejében Mozart - , ha megővök feleségül veslek.

Mária Antoinette bizonyára jobban járt volna, ha ez a gyermeki ígéret valamilyen csoda folytán megvalósul. A há-

zasságra lépés Mozarttal ugyan *mésalliance* lett volna, de Mária Antoinette 1791-ben csak özvegyen maradt volna és 1793-ban nem végezte volna életét a guillotine alatt.

Mozart az udvarnál is könnyedén, lazán mozgott, nem fékezte gátlástalanságát. Megszokta utazásai alatt a fejedelmi, uralkodói környezetet. Egy generális ezt nehezményezte és bepanaszolta II. Józsefnél, mondván: nem tartja magát az udvari etikethez. A császár azonban így nyugtatta meg az aggályoskodót:

- Hagyja csak békében Mozartot. Generálist minden nap csinálhatok, de egy Mozartot soha!

A már nagy hírnek örvendő Mozarthoz meglepő kérdéssel fordult egy fiatal zenész:

- Mester, hogy tudnék gyorsan megtanulni komponálni?

Mozart alapos tanulmányokra bízta a fiatal kérdezőt, hozzátéve, hogy jól lehet ez sok időt igényel, de szükséges.

- De hiszen ön már 12 éves korában csodálatosan értett műveket alkotott - vette közbe a muzikusk.

- Viszont nem is kérdeztem senkitől, hogyan csináljam - hangzott a magyarázat.

A halál is Bécsben érte Mozartot 1791. december 5-én. A Rauhensteingasse 8 számú ház, ahonnan a zenevilág óriását a St. Marx temetőbe vitték, nem áll már, és hogy hol van a sírhelye azt sem tudja senki, de a hálás zenekedvelők azóta is ünneplik halhatatlan muzikáját; szerte a világon pedig emlékművek, szobrok őrzik emlékét.

Közreadta:

Ramsay Győző

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarul szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/nov.html>

ANGLIA:

London: Msgr. Túttó György főlelkész, Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon/fax: 0044/20/8992 2054.** Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton.

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egyesület székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.
Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.
Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.
Nottingham: Lengyel templomban. 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.
Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, **Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc, Ungarische Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Misézó helyek: Bécs, vasárnapként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor; szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, **Telefon: 0043-1-317 3656**

Burgenland/Alsóőrött: Pfarramt Unterwart, **Telefon: 0043/33/527 108**

Grác: szentmise vasárnapként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz., Ft. Fodor János lelkész, Ugrí Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **T: 0512/204 103**

Linz: Misézóhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, **T: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax).**

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüssel: Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/, Érdeklődni: Ft. Galambossy Andre, **Tel./Fax: 0032/2/64 85 336.**

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumónier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, **Telefon: 0032/4/22 33 910; Fax: 0032/4/221 16 09.**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, **Telefon: 0033/4/78 501636**

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Túrós Dezső plébános, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, **Telefon: 0821/41 90 25 30.**

BAMBERG-EICHHÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye: Nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Lands-hut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig, **Telefon: (0911) 507 57 96**

ESSEN-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. **Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.**

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen. Erd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Ellinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. **Tel./Fax: (0721) 68 72 15**

BERLIN-i és HAMBURG-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Erd. Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdam 20, D-20099 Hamburg, **Tel.: (040) 25 077 83.**

KÖLN-i Főegyházmegye és **AACHEN:** Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Theiboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de **Telefon: (0221)238060. Fax: 0221/232120; http://www.Ungarnzentrum.de**

HIRDETÉSEK

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. **Telefon: D-0049-07034-270342.**

Szentendrán, a 11-es út mellett, kertes, két bejárattal, irodának és vállalkozásnak is megfelelő családi ház eladó. **Tel.: 0036-26/326 647, dr. Havvas.**

Hévízen (termáltó) gyógyfürdő helyen apartmanok egész évben kiadók, 10 €/fő. T/F: +36-83 34 10 63.

Stuttgart vagy környékén, intelligens, korrekt hölgy munkát keres. **Tel.: 0177 68 83 167.**

Vadosfán, termál fürdő közelében (Flóra), 1827 m²-es telek eladó, 800 Ft/m². **Tel.: 0049-(0)2371/277 90.**

Kölnben tanuló 28 éves, magyar származású, német állampolgárságú, egyetemista lány vagyok. Keressék Kölnben, vagy szűkebb környékén élő 70 éven felüli házaspárt, vagy magányos női személyt, akiknek segítségére lehetnek autómossal. Elfogadnának mint unokájukat, anyagi és nagyszülői segítséggel, szeretettel együtt. Csak átgondolt, segítő és megértő ajánlatokkal hívjanak. **Tel.: 0221/936 74 26.**

Balatonnál, Aszófő feletti Meggyhegyen, nyaraló borpincével, 800 női telekkel eladó. Áram generátorral, víz tisztázóval. T/F: 0041-31/333 04 65.

Középkorú, nemdohányzó, magyar nő, idős ember gondozását, háztartásba beosztást vállal Münchenben. **Tel.: 0162/488 3928 (este).**

Tata mellett, 2.800 m² bekerített területen, 4 szoba, összkomfortos, felújított családi ház, 102 m² lakóterrel, beköltözhetően eladó. Központi fűtés, pince, garázs, melléképület. M1 autópálya közel. Ár: 60.000 Euró. **Tel.: 0033-1/34 69 60 08.**

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. **Telefon: (069) 24 79 50 21. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de**

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió - Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhninger Str. 40, D-81925 München. **Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. E-mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de**

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegye: Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. **Telefon (0251) 32 65 01.**

PASSAU-i Egyházmegye: Misézóhely: Passau: Erd.: Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzwg. **Telefon: (08505) 12 29.**

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eisingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach.

Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. **Telefon: 0711/2369190 E-mail: misio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgm-stgt.de www.ukgm-stgt.de**

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. **Telefon: (0931) 38 62 43**

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkeudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-26 20.** Misézó helyek: **Róma** - minden hó utolsó vasárnapján 11-kor S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter bazilika Magyarok Nagyszonyja kápolnájában minden kedden 7.45-kor: **Milánó** - minden hó első vasárnapján 10.30-kor, S. Maria della Sanità (Via Durini, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Firenze, Bologna, Padova, Torino, Palermo, Assisi, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich. **Tel.: 0041/1/36 23 303.** Misézó helyek: Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az Orsolyiták templomban, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Popa Péter, **Telefon: 0041/26/534 06 72** □

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

Lyon

A keresztség szentségében részesültek: MEYZIE Clément, Fabien és GAUTHER Priscille fia, MAJTENYI Imre dédunokája, Lozanne-ban.

*

Házasságot kötöttek: PAPP Róbert és ROBELLET Alexandra, L'Isle d'Abeau-ban; NAGY Kristóf és SERUGHETTI Flavia, Lyon - Brescia; GYÖRGY Tibor és BOKROS Piroksa, Nimes - Abasár; CSERI Tivadar és KANCSÁR Anita, Lyon - Tatár-szentgyörgy; GIMES Kataline és CONNES Philippe, St. Jean de Bruel.

*

Örök házába költöztek: ÁCS Lajosné, szül. Mészáros Julianna, 66 éves, Grasse-ban; DANKOVICS Lászlóné, szül. Auslander Lenke, 69 éves, Grenoble-ban; HOLZEISEN Zoltánné, szül. Filácz Zsuzsanna, 64 éves, Lyonban; HAVASI Lászlóné, szül. Tassy Rose-Marie, 70 éves, Lagnieu-ben; BACSO Klára, Pornon Pascal-né, 44 éves, Lyonban; NÉMETH Lászlóné, szül. Kertész Ildikó, 54 éves, Lyonban.

† Hiemesch Richárd

1930-2005

Hiemesch Richárd 1930. január 11-én született Brassóban, lutheránus családban. Miután édesapját Oroszországba deportálták, a 40-es években a családnál beköltözött német katolizist - katolikus lévén - szentmisére vitte magával a tízéves fiút a brassói ferences templomba, amely olyan mély benyomást tett rá, hogy elkezdett ministrálgatni. A brassói magyar gimnáziumban érettségizett 17 éves korában, 1947-ben áttért a katolikus hitre. Ezt követően a kolozsvári egyetem számtan-fizika szakán folytatta tanulmányait. Harmadéves korában abbahagyta az egyetemet és beiratkozott a gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskolára. 1957. április 28-án szentelték pappá Bálint Lajossal, a későbbi érsekkel együtt.

Papi életének állomása: Zetelaka, Radnalyosfalva, Nagyszében és Brassó. 1978-tól németországi papi működésének állomáshelyei: Schondorf, Tuttingen, Ulm-Eisingen, 1996-2005 között az Ulm városi dekanátus kisegítő plébánosa volt. Szívelégtelenségben szenvedett, 1994-ben megműtötték. Többszöri szívinfarktus után, szentségekkell megerősítő, 2005. július 9-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Augusztus 14-én az Ulm-Eisingen-i temetőben helyezték örök nyugalomába.

Hatzack Ildmar, Türkheim

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA

Landwehrstr. 66 - D-80336 München

Telefon: (089) 5 32 82 88

Telefax: (089) 5 32 82 45

Email: eletuenk@gmx.de

* Felelős kiadó:

Magyar Katolikus Delegatura

Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,

Szamosi József (olvasó- és tartalom-

szerkesztő) és Vincze András.

* Redakción und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATURA

Landwehrstr. 66 - D-80336 München

Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc

Telefon: (089) 5 32 82 88

Telefax: (089) 5 32 82 45

E-mail: eletenk@gmx.de

* Abonnement für ein Jahr: 15,— €

11 Exemplare

nach Übersee mit Luftpost US\$ 50,—

* ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik,

ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!

Tengerentúli, vagy ahol nincs magyar lelkész,

oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1,50 €

Előfizetési ár egy évre: 15,- €

Tengerentúli US\$ 50,-

* BANKSZÁMLÁNK:

Ungarische Katholische Delegatur

Sonderkonto „ÉLETÜNK”.

Postbank München

Konto-Nr.: 606 50 803 - BLZ 700 100 80

* Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

* Druck: AMPER-WERBE-DRUCK

Verlag Hammerand GmbH

Hasenheide 11,

82256 Fürstenfeldbruck

* Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt

zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

* A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET

MELLEKELTÜNK.

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

E-vangélium e-mailben

Az *E-vangélium lista* a Szombathelyi Egyházmegye honlapjának (www.szombathelyi.egyhazmegye.hu) gondozásában készül 2004. július 9-e óta. Az evangélium a fenti honlapon kívül elérhető még a Magyar Katolikus Egyház (www.katolikus.hu), a Magyar Kurír (www.magyardurir.hu), a Liturgia Online (www.liturgia.hu) weboldalakon, valamint több más plébániai vagy közösségi honlapon is a feliratkozás lehetőséggel együtt.

Horváth István Sándor

ÚJ ÉV

*Fehérbe öltözött a város, a határ,
A naptár lapja is már újév felé jár.
Sokan reménykedve néznek az új évre,
Másoknak nincs sok ok örömré, reményre.*

*Amint sok nemzet a békét megköti,
Mánaps a szerződést teljesen megszerzi.
Ezért a világban sok háború dúl,
Az ártatlan emberek tömege pusztul.*

*Mások nyomorognak, betegek, éheznek,
A szenvedések sokat a halálba kergetnek.
Szeret a tömegek züllöttségben élnek,
A bűnözés listái a felhőkig érnek.*

*A kiutat a bajkóbból a világ nem találja,
Mert a végleges megoldást az embertől várja.
Hogy egy jobb és szebb jövőnek, mi a helyes útja,
A Szentírás minékünk, érthetően megírja.*

*Éljél és alkossál, ahogy a Szentírás tanítja,
Helyezd hited, reményed a feltámadt Krisztusba.
Igy a háború, nyomor, bűnözés eltűnik nemsokára,
És egy boldog új év fog jönni, a vajudó világra.*

1999

Fábián Tibor, Chicago

Kéziratosokat, fényképeket nem örzünk meg, nem küldünk vissza.

A szerkesztőség

Kéziratosokat kérjük lehetőleg e-mailben küldeni: eletuenk@gmx.de

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként: 0,10 € „Jelige” - postaköltség 5,00 Üzleti-, nyereséges hirdetés betűnként 0,20 Nagybetűs sorok betűnként 0,40 Egyszerű, 1 „pontos” keret 10,00 Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese. Külön kivánságokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %-os, hatszori hirdetésnél 20 %-os, ill. egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

A hirdetések szövegéért, stílusáért a szerkesztőség nem felel!